

**DEBRECENI
EGYETEM**

**GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
TANULMÁNYI OSZTÁLY**

H-4002 Debrecen, Pf.: 400

Tel.: 52/508-444, honlap: www.econ.unideb.hu

VIDÉKFEJLESZTÉSI AGRÁRMÉRNÖKI

ALAPSZAK

/NAPPALI TAGOZAT/

TEMATIKA

2019/2020.

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági Matematika				Kódja:	GT_AVIN004-17
		angolul:	Economic Mathematics					
Felelős oktatási egység:			Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar					
Kötelező előtanulmány neve:			nincs				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati Jegy	4	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Kovács Sándor			beosztása:	docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr. Bakó Mária			beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók A hallgatók elsajátítsák a tanulmányaikhoz szükséges felsőbb matematikai alapokat olyan szinten, hogy azt gazdasági területen megjelenő gyakorlati problémák megoldására tudják alkalmazni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató megismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges matematikai, statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, folyamatokat.								
Képesség: A hallgató képessé válik vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.								
Attitűd: Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Nyitott a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére, fogékony az újdonságokra.								
Autonómia és felelősség: Önállóan képes a gondolkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Tartalom: A Gazdasági matematika tárgy anyagának súlyponti része az egy és többváltozós valós függvények differenciálszámítása, feltételes és közönséges szélsőérték-számítása. A hallgatók megismerkednek továbbá a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakkal (mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek). Témakörök röviden: Függvény fogalma, egyváltozós valós függvények jellemzői, osztályai, ábrázolásuk Sorozatok fogalma, megadása, szemléltetése, tulajdonságai, sorozatok konvergenciája								

Mértani sorozatok pénzügyi alkalmazásai
Függvények határértéke és folytonossága
Differenciálhányados fogalma, elemi függvények deriváltjai
Teljes függvényvizsgálat deriváltak segítségével
Szöveges szélsőérték feladatok, elaszticitás
Többváltozós függvények feltételes és feltétel nélküli szélsőértéke
Mátrix fogalma, mátrixműveletek. Determináns és inverzmátrix kiszámítása
Lineáris egyenletrendszerek megoldási módszerei

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az elméleti alapokat az előadásokon ismerik meg a hallgatók, majd ezt követően a gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szereznek jártasságot. Minden témakörhöz konkrét gyakorlati feladatok kapcsolódnak, elméleti tényanyag számonkérése nem történik közvetlen módon definíciók és tételek számonkérése formájában. A tananyag számonkérése zárthelyi dolgozat formájában történik kizárólag feladatok megoldásával. A feladatok megoldása gyakorlatokon egyéni számolás és számológép használata mellett történik

Értékelés

A hallgatók a kurzus végén egy zárthelyi dolgozatot írnak, formája írásbeli. A félév gyakorlati jeggyel zárul, amelynek alapját a zárthelyi dolgozat eredménye képezi. Azok a hallgatók, akik nem szereztek legalább elégséges gyakorlati jegyet, a félév során további 3 alkalommal írhatnak zárthelyi dolgozatot a gyakorlati jegy megszerzéséért, amelyek időpontjai meg lesznek hirdetve a Neptun rendszerben és jelentkezni kell a dolgozat megírásához.

Kötelező szakirodalom:

Vincze Sz. – Bíró F.: Bevezetés a gazdasági matematikába (Egyetemi jegyzet)
Sydseater, K – Hammond, P. (2006): Matematika Közgazdászoknak, Aula Kiadó, ISBN: 963 9478 56 3

Ajánlott szakirodalom:

Denkinger G. – Gyurkó L. (1999): Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 9631923754
Obádovics Gy (2011): Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, ISBN:9789632443072

A KURZUS ÜTEMEZÉSE, TANANYAGA

<i>óra</i>	<i>Előadás</i>	<i>Gyakorlat</i>
1-2.	Elemi függvények ábrázolása, jellemzése, transzformációja	
3-4.	Sorozatok és függvények határértéke, és példák a határérték pénzügyi alkalmazására	
5-6.	Hiteltörlesztés, beruházás jövedelmezősége, annuitás, hozadékszámítás	
7-8.	Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. A deriválás általános szabályai.	
9-10.	A differenciálszámítás alkalmazásai, szöveges feladatok, elaszticitás	
11-13.	Teljes függvényvizsgálat	
14-16.	Többváltozós függvények deriválása, szélsőértékszámítása	
17-18.	Mátrixok, műveletek mátrixokkal, szöveges feladatok	
19-20.	Lineáris egyenletrendszerek megoldása Gauss eliminációval	

A tantárgy neve:		magyarul:		Informatika		Kódja:	GT_AVIN006-17	
		angolul:		Informatics				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Várallyai László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával. További cél, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el egy kis- és középvállalkozás számára ajánlott ERP rendszer használatában, bevezetésében. A gyakorlatok során egy mintavállalat jellemző folyamatit modellezzük a kiválasztott ERP rendszerben (beállítások, beszerzés, értékesítés, raktározás, ügyfélmenedzsment).								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.								
Képesség:								
Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.								
Attitűd:								
Videkfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.								
Autonómia és felelősség:								
Videkfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarende­zések és kimutatások stb.). Adatbázis­kezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérde­zések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbázis­kezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg,

Értékelés

0 - 60 elégtelen,
61 -70 elégséges,
71 -80 közepes,
81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva (2011) Üzleti informatika elektronikus jegyzet. Herdon Miklós-Rózsa Tünde (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó. Heteyi József (2004): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Budapest. Heteyi József (2009): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Thomas F. Wallance: ERP-vállalatirányítási rendszerek

Heti bontott tematika	
1.	Informatikai alapok Irodai alkalmazások, táblázatkezelő rendszerek
	TE* Táblázatkezelő rendszer használat. Alapműveletek. Adattípusok. adatbevitel. Szerkesztés. Formázások.
2.	
	TE Képletek. Operátorok. Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása.
3.	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai
	TE Függvények. Dátumfüggvények. Szövegfüggvények. Keresőfüggvények
4.	
	TE Statisztikai alkalmazások. Pénzügyi függvények
5.	Adatbázis kezelés alapjai Adatbázis kezelő rendszerek
	TE Diagramok készítése
6.	
	TE Excel adatlisták kezelése. Adatbázisfüggvények
7.	Számítógép architektúrák Operációs rendszerek
	TE Beszámolási hét
8.	
	TE Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
9.	Számítógép-hálózatok Internet szolgáltatások
	TE Lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
10.	
	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
11.	Rendszerelméleti alapok
	TE Űrlapok és lekérdezések (akcióorientált) készítése
12.	
	TE Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.)
13.	Információs rendszerek Integrált vállalatirányítási információs rendszerek

	TE Gyakorlati beszámoló adatbázisból
14.	
	TE Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Közgazdaságtan				Kódja:	GT_AVIN001-17
		angolul:		Economics					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Kapás Judit		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dombi Mihály		beosztása:	egyetemi adjunktus
				neve:		Harazin Piroska		beosztása:	egyetemi tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.									
Képesség:									
Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.									
Attitűd:									
Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.									
Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.									
Autonómia és felelősség:									
Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.									
Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás diák használatával, a szemináriumokon számolási példák megoldásával és valós gazdasági adatok elemzésével.

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest.

Tematika
A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere
TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése
A közgazdaságtan tíz alapelve 1.
TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete
A közgazdaságtan tíz alapelve 2.
TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése
A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek
TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése
Hogyan működnek a piacok? 1.
TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése
Hogyan működnek a piacok? 2.
TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika
Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések
TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése
A nemzeti jövedelem mérése 1.
TE: A nominális GDP koncepciójának megértése
A nemzeti jövedelem mérése 2.
TE: A reál GDP kiszámolása
A megélhetési költségek mérése
TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése
Termelés és gazdasági növekedés
TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete
A pénz jelentősége és funkciói 1.
TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése
A pénz jelentősége és funkciói 2.
TE: A bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése
Munkanélküliség
TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika		Kódja:	GT_AVIN013-17	
		angolul:		Statistics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem GTK Ágazati Gazdaságtan és Módszertani Intézet Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika		Kódja:	GT_AVIN004-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csipkés Margit		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	nincs		beosztása	nincs
A kurzus célja:								
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és mezőgazdasági alkalmazásaik bemutatása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
1. Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.								
Képesség:								
1. Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntésekre megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
Attitűd:								
1. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.								
Autonómia és felelősség:								
1. Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét. 2. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért. 3. Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit. 4. Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörei:								
A) Viszonyszámok I. Egynemű adatokból számított viszonyszámok: 1. dinamikus viszonyszámok (bázis- és láncviszonyszámok) 2. területi viszonyszámok 3. koordinációs viszonyszám 4. teljesítmény viszonyszám. II. Különnemű adatokból számított viszonyszámok: intenzitási viszonyszámok B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz) C) Szóródás mutatói								

- D) Indexek
- E) A koncentráció mérése
- F) Statisztikai mintavételezés
- G) Statisztikai becslések

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Tanulási tevékenység:

1. Problémamegoldás
2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.

Tanítási módszerek:

1. előadás
2. magyarázat
3. Visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése
4. Szemléltetés
5. Házi feladat

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérnek a hallgatóságtól.

A félév során az előadáson való részvétel ajánlott, míg a gyakorlati órán a megjelenés KÖTELEZŐ.

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az első gyakorlati jegyet a szorgalmi időszak utolsó hetében lehet megszerezni. Vizsgaidőszakban két alkalommal lehet a gyakorlati jegyet javítani a Neptunban kiírt vizsgaalkalmakon. A vizsga számítógépes teszt megoldását jelenti, melyben elméleti és gyakorlati kérdések egyaránt szerepelnek. A vizsgajegy megszerzése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján lehetséges.

Kötelező szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Ajánlott szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

*TE tanulási eredmények

1. Ikkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)	
1.	A statisztika fogalma, története. A statisztika információrendszer. A statisztikai munka fázisai. Statisztikai alapfogalmak. Statisztikai sorok és táblák. Viszonyszámok. Középértékek.
2.	Számított és helyzeti középértékek számítása statisztikai függvényekkel. A szóródás mérőszámai. Fontosabb eloszlástípusok. A szórás felbontása.
3.	Értékindex kör, viszonzyszámokból számított indexek. A koncentráció mérése, Lorenz görbe.
4.	Statisztikai mintavételezés, a minták alapján történő értékelések alapelvei, mintavételi módok. Statisztikai becslések. Számítani átlag becslése, a szórás becslése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági jog		Kódja:	GT_AVIN007-17	
		angolul:		Economic Law				
Felelős oktatási egység:				GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Helmeczi András		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy bevezető, jogi alapműveltséget megteremtő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a jogi szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához. A stúdium a gazdaság működését szabályozó jogintézmények leglényegesebb elemeinek és a gyakorlatban felhalmozódott tapasztalatoknak az ismertetésével elősegíti a hatályos jogi szabályok megértését, az alkalmazást körülvevő intézmények megismerését. Célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Ismeri a kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatokat, és ismeri a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó alapvető jogi szabályozásokat.

Képesség:

- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.
- Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni, önállóan végezni.
- Eredményesen működik együtt a projektfeladatok és munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel.

Attitűd:

- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Jogi alapfogalmak, személyi jog, dologi jog, kötelmi jog, gazdasági társaságok és egyéb vállalkozási formák, bírósági és közigazgatási eljárások, munkajogi ismeretek.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Összefoglaló tankönyvből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.

Értékelés

Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:

0-7 pont: *elégtelen (1)*

8-9 pont: *elégséges (2)*

10-11 pont: *közepes* (3)

12-13 pont: *jó* (4)

14-15 pont: *jeles* (5)

A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:

elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya

elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

Helmeczi András: Gazdasági jogi alaptan, Debrecen 2015 (ISBN 978-963-12-1855-8)

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog I-IV. – Kommentár a gyakorlat számára, Budapest (HVG-Orac), 2014

Kardkovács Kolos (szerk.): A Munka Törvénykönyvének magyarázata, Budapest (HVG-Orac), 2016

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma, a jogrendszer tagozódása, a jogforrások.
	TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A jogalanyok csoportosítása.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	A polgári jog alapelvei. Személyi jog.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A tulajdonjog és a használati jogok, birtokjog. Az ingatlan-nyilvántartás.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Kötelmi jog általános rész
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések. Kártérítés.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Egyéb jogi személyek és az egyéni vállalkozás. A gazdasági élet eljárásai.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Munkajogi alapismeretek.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Közigazgatási alapismeretek		Kódja:	GT_AVIN014-17	
		angolul:		Basics of Administrative Law				
Felelős oktatási egység:				GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	3	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Helmeczi András		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Hajdu Sándor		beosztása	óraadó
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
az állam felépítésével, feladatmegosztásával, működési rendszerinek sajátosságaival kapcsolatos legfontosabb jogszabályok között eligazodjanak, valamint segítséget nyújt a közigazgatási szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.

Képesség:

- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az állam: típusai, funkciói, berendezkedése. A közigazgatási eljárás.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.

Értékelés

Kollokvium:

Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:

0-7 pont: *elégtelen (1)*

8-9 pont: *elégséges (2)*

10-11 pont: *közepes (3)*

12-13 pont: *jó (4)*

14-15 pont: *jeles (5)*

A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:

elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya

elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

Magyarország Alaptörvénye

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei (harmadik, átdolgozott kiadás), Budapest (HVG-Orac) 2010

Petrik Ferenc (szerk.): Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata, Budapest (HVG-Orac) 2017

Heti bontott tematika	
1.	Alkotmányos és jogi ismeretek, az alkotmányos állam
	TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A közigazgatás szervezetrendszere; A Kormány
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Az Országgyűlés és a köztársasági elnök
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A bíróságok és az Alkotmánybíróság, Ügyészség
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Az alapvető jogok biztosa, helyi önkormányzatok
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 1.: eljárási alapelvek, tárgyi hatály, eljárási képeség és képvislet, ügyfél, kizárás.
	TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 2.: hatáskör, illetékesség, megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az elsőfokú hatósági eljárás
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	A hatóság döntései
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Jogorvoslat
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Végrehajtás
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
12.	Az ingatlan-nyilvántartási eljárás különös szabályai.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	Az építéssel kapcsolatos eljárások különös szabályai
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
14.	Köszölgálat
	TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
15.	Köszölgálati etika
	TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kertészet	Kódja:	GT_AVIN015-17
	angolul:	Horticulture		

Vidékfejlesztési agrármérnök BSc				
----------------------------------	--	--	--	--

Felelős oktatási egység:	DE MÉK Kertészettudományi Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok		Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás	Gyakorlat			

Nappali	N	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	Magyar
---------	---	------	---	------	---	------------	---	--------

Levelező		Féléves		Féléves				
----------	--	---------	--	---------	--	--	--	--

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Csihon Ádám	beosztása:	egyetemi tanársegéd
------------------------	-------	------------------------	------------	----------------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	-	beosztása	-
-----------------------------------	-------	---	-----------	---

A kurzus célja, hogy a hallgatók

megismerjék a gyümölcstermesztés alapjait. Ismeretek szereznek hazánk és a világ gyümölcstermesztésének helyzetéről, a fontosabb termesztett gyümölcsfajok perspektíváiról. Ismeretek birtokába jutnak a gyümölcsfajok morfológiájáról, ökológiai igényeiről, hazai termesztetőségéről, illetve az ültetvények alkalmazott művelési rendszereiről.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Képes kertészeti ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.

Képesség:

Képes a kertészeti ágazatok területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek, valamint kis-és közép-vállalkozások mérnöki szintű irányítására és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi előírásokat is.

Attitűd:

Szakmai felelősségtudattal és együttműködési készséggel rendelkezik.

Minőség iránti igény jellemzi.

Autonómia és felelősség:

Felelősségtudat jellemzi a munkával és magatartással kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gyümölcstermesztés helyzete, perspektívái

Gyümölcsfélék morfológiája

Ökológiai igények

Művelési rendszerek
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Interaktív előadások
Értékelés
Félév végi kollokvium
Kötelező szakirodalom:
Gonda I. – Vaszily B. (2014): Gyümölcsstermesztés. Egyetemi jegyzet.
Gonda I. – Vaszily B. (2014): Fitotechnikai műveletek a gyümölcsstermesztésben. Egyetemi jegyzet.
Ajánlott szakirodalom:
Papp J. (2003): Gyümölcsstermesztési alapismeretek. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 472. p.
Gonda I. – Fülep I. (2011): Az almatermesztés technológiája. Debreceni Egyetem AGTC Kutatási és Fejlesztési Intézet, Gonda István Betéti Társaság, F. N. Fruit Kft. 260. p.

Heti bontott tematika	
1.	A gyümölcsstermesztés nemzetközi és hazai helyzete, fejlődésének irányai
	TE*
2.	A gyümölcstermő növények rendszertana, származása
	TE
3.	A gyümölcstermő növények gyakorlati csoportosítása
	TE
4.	A gyümölcstermő növények morfológiai sajátosságai
	TE
5.	A gyümölcstermő növények vegetatív fejlődése
	TE
6.	A gyümölcstermő növények művelési rendszerei
	TE
7.	A gyümölcsstermesztésben alkalmazott ültetési rendszerek, koronaformák
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Növénytermesztés természettudományi alapjai (növényélettan, növénytan)				Kódja:	GT_AVIN002-17
		angolul:		Natural Science Basics of Plant Production					
Vidékfejlesztési agrármérnök BSc									
Felelős oktatási egység:				DE MÉK Növénytudományi Intézet, Mezőgazdasági Növényteni, Növényélettani és Biotechnológiai Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	0	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Veres Szilvia Dr. Bákonyi Nóra		beosztása:	egyetemi docens egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Makleit Péter		beosztása	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
betekintést és alapvető tudást nyerjenek a növénytermesztés természettudományi alapjaiba. Áttekintik a növényi szerveződési szinteket, szervezettani, rendszertani, morfológiai alapismeretek mellett megismerik a növényi életfolyamatokat és életjelenségeket, valamint azok összefüggéseit a változó abiotikus-biotikus környezetben.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a növénytermesztés természettudományi alapjainak a legalapvetőbb fogalmait, elméleteit és összefüggéseit.									
Képesség:									
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.									
Attitűd:									
Kitartó, összefüggés-kereső.									
Autonómia és felelősség:									
Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Növénytan tematika:									

Bevezetés. Növénytan tárgy felépítése. Sejttan. A növényi sejt felépítése. Szövettan. Növényi szövetek tipizálása feladat szerint. Morfológia. Növényi szervek csoportosítása, hajtás, virág, virágzatok, termés jellemzése. Növényrendszertan tárgya, célja, feladata. Rendszertani alapfogalmak. A rendszerezés alapegységei. Harasztok, Nyitvatermők törzsének jellemzői. Növényrendszertan. Zárvatermők törzse. Egyszikűek és kétszikűek osztályának különbségei. KÉTSZIKŰEK OSZTÁLYA I. Mákfélék, Libatopfélék, Disznóparéjfélék, Keserűfűfélék, családjá. Ribizkefélék, Rózsafélék, Pillangós virágúak, Ernyősvirágzatúak, Keresztesvirágúak családjának jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása. Növényrendszertan. KÉTSZIKŰEK OSZTÁLYA II. Tökösfélék és Burgonyafélék, valamint a Fészkesek családjának jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása. Növényrendszertan. EGYSZIKŰEK OSZTÁLYA. Hagymafélék családjá, Pázsitfűfélék családjának általános jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása. Növényélettan tematika: A növényi anyagcsere-élettan alapjai (Fotoszintézis; Légzés) A növények tápanyag- és vízgazdálkodása (Vízgazdálkodás; Tápanyaggazdálkodás) A növényi növekedés- és fejlődésélettan fiziológiai alapjai (Növekedésélettan; Hormonális szabályozás) A környezeti stressz tényezők fiziológiai hatásai (Stresszélettan; Különböző stresszorok hatásai)	Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Kooperatív jellegű, ismétlő-rendszerező, problémamegoldó. Frontális előadás, magyarázat, anyagrészenként szeminárium jelleggel. Gyakorlati kérdések, szemléltetés.
Értékelés Félévközi, vizsgára való felkészülést segítő zárthelyi dolgozatok.	Kötelező szakirodalom: Növénytan kötelező irodalma: Baloghné Nyakas A. (2010): Mezőgazdasági növénytan alapjai: egyetemi jegyzet, Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó Növényélettan kötelező irodalma: Gimnáziumi biológiai alaptankönyvek Pethő Menyhért: A növényélettan alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest. 1998. Ajánlott szakirodalom: Növénytan ajánlott irodalom:

Turcsányi Gábor (szerk) (2001): Mezőgazdasági növénytan. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest. ISBN: 9633563593

Baloghné Nyakas A. (1998): Mezőgazdasági növényrendszertan: egyetemi jegyzet
Debrecen: DATE

Növényélettan ajánlott irodalom:

Pethő Menyhért: A mezőgazdasági növények élettanai. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2002.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés. Növénytan tárgy felépítése. Sejtan. A növényi sejt felépítése
	TE*
2.	Szövettan. Növényi szövetek tipizálása feladat szerint
	TE
3.	Morfológia. Növényi szervek csoportosítása, hajtás, virág, virágzatok, termés jellemzése.
	TE
4.	Növényrendszertan tárgya, célja, feladata. Rendszertani alapfogalmak. A rendszerezés alapegységei. Harasztok, Nyitvatermők törzsének jellemzői
	TE
5.	Növényrendszertan. Zárvatermők törzse. Egyszikűek és kétszikűek osztályának különbségei. KÉTSZIKŰEK OSZTÁLYA I. Mákfélék, Libatopfélék, Disznóparéjfélék, Keserűfűfélék, családja. Ribiszkefélék, Rózsafélék, Pillangós virágúak, Ernyősvirágzatúak, Keresztesvirágúak családjának jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása
	TE
6.	Növényrendszertan. KÉTSZIKŰEK OSZTÁLYA II. Tökfélék és Burgonyafélék, valamint a Fészkesek családjának jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása
	TE
7.	Növényrendszertan. EGYSZIKŰEK OSZTÁLYA. Hagymafélék családja, Pázsitfűfélék családjának általános jellemzése. A legfontosabb fajok bemutatása
	TE
8.	A növényi anyagcsere-élettan alapjai (Fotoszintézis; Légzés). A növények tápanyag- és vízgazdálkodása
	TE
9.	A környezeti stressz tényezők fiziológiai hatásai (Stresszélettan; Különböző stresszorok hatásai)
	TE
10.	A növényi növekedés- és fejlődésélettan fiziológiai alapjai (Növekedésélettan, Hormonális szabályozás)
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés természettudományi alapjai (állatélettan)				Kódja:	GT_AVIN045-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	1	Heti	1			
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:				beosztása:		
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: Képesség: Attitűd: Autonómia és felelősség:								
A kurzus rövid tartalma, témakörei 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek 								

Értékelés

Kötelező szakirodalom:

Ajánlott szakirodalom:

Heti bontott tematika	
1.	
	TE*
2.	
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Állattenyésztés természettudományi alapjai (állattan)				Kódja:	GT_AVIN046-17
		angolul:							
Felelős oktatási egység:									
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	1	Heti	1				
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:				beosztása:	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók 									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: Képesség: Attitűd: Autonómia és felelősség:									
A kurzus rövid tartalma, témakörei 									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek 									

Értékelés

Kötelező szakirodalom:

Ajánlott szakirodalom:

Heti bontott tematika	
1.	
	TE*
2.	
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Agrártermelés természettudományi alapjai (agrokémia)		Kódja:	GT_AVIN047-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	1	Heti	1			
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:			beosztása:	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: Képesség: Attitűd: Autonómia és felelősség:								
A kurzus rövid tartalma, témakörei 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek 								

Értékelés**Kötelező szakirodalom:****Ajánlott szakirodalom:**

Heti bontott tematika	
1.	
	TE*
2.	
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Agrártermelés természettudományi alapjai (talajtan)		Kódja:	GT_AVIN048-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	1	Heti	1			
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:			beosztása:	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: Képesség: Attitűd: Autonómia és felelősség:								
A kurzus rövid tartalma, témakörei 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek 								

Értékelés**Kötelező szakirodalom:****Ajánlott szakirodalom:**

Heti bontott tematika	
1.	
	TE*
2.	
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Növénytermesztés I.				Kódja:	GT_AVIN020-17
		angolul:		Crop production I.					
Felelős oktatási egység:				DE MÉK Növénytudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves	-				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Dóka Lajos Fülöp		beosztása:	egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-	
A kurzus célja:									
A növénytermesztés tanításának célja a növénytermesztés diszciplína alapjainak elsajátítása a hallgatókkal. A növénytermesztési általános ismeretek, a növénytermesztés és környezetgazdálkodás összefüggésének, valamint néhány modellnövény termesztéstechnológiai alapjainak bemutatása, és az azokhoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek, képességek megtanítása, fejlesztése, kreatív gyakorlati alkalmazása.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
• Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretanyaggal.									
• Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik									
Képesség:									
• Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.									
• Fejleszti tudását és képes használni a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.									
Attitűd:									
• Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.									
• Folyamatos önképzésre törekszik.									
Autonómia és felelősség:									
• Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.									
• Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

1-7. óra: A növénytermesztés általános ismeretei (talajművelés, tápanyagellátás, vetés, növényápolás, betakarítás) 8-9. óra: Az őszi búza termesztése. 10-11. óra: A kukorica termesztése. 12-13: A napraforgó termesztése. 14-15. A lucerna termesztése
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás
Értékelés Kollokvium. Vizsgázni csak a tárgyfelelős félév teljesítését igazoló aláírása után lehet.
Kötelező szakirodalom: Pepó P. (2019): Integrált növénytermesztés 1. – Általános növénytermesztési ismeretek. Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó, Budapest Pepó P. (2019): Integrált növénytermesztés 2. – Alapnövények. Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó, Budapest Ajánlott szakirodalom: 1. Antal J.–Bocz E. (2005): A szántóföldi növények termesztése. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 2. Sárvári M.-Pepó P. (1999): Növénytermesztési alapismeretek. Egyetemi jegyzet. Debreceni Agrártudományi Egyetem, Vider–Plussz Nyomda, Debrecen. 3. Debreczeni B. (1975): Kis agrokémiai útmutató. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest. 4. Pepó P.-Ruzsányi L. (1990): Búza, rizs. In: Növénytermesztési füzetek 1. szám, DATE, Debrecen

Heti bontott tematika	
1.	
	TE*
2.	
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Állattenyésztés				Kódja:	GT_AVIN021-17
		angolul:		Animal Breeding					
Felelős oktatási egység:				MÉK Állattenyésztési Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeglédi Levente		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék az állati eredetű termék-előállítás alapjait. A kurzus keretében a hallgatók elsajátítják a főbb gazdasági állatfajok értékmérő tulajdonságait, tenyésztésüket, tartásukat és takarmányozásuk alapelveit. A tantárgy sikeres abszolválása után olyan ágazati, termelési ismerettel rendelkeznek, melyet mind a termelésben, mind a közigazgatásban hasznosítani tudnak.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.									
Képesség:									
- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.									
- Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.									
Attitűd:									
- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.									
Autonómia és felelősség:									
- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

A hallgatók megismerik a főbb gazdasági állatfajok tenyésztését, tartástechnológiáját, a termék-előállítás folyamatát. A kurzus ismerteti az állattenyésztés jelentőségét hazánkban és a világban, illetve jellemzi a főbb állati termékeket. Az értékmérő tulajdonságok és az azokat befolyásoló faktorok bemutatása meghatározó része a kurzusnak. A főbb gazdasági állatfajok közül a szarvasmarha, juh, sertés és baromfi tenyésztést foglalja magába a tantárgy.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók előadás és gyakorlat formájában találkoznak a tantárggyal.
Értékelés Kollokvium
Kötelező szakirodalom: Az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak. Szabó Ferenc (szerk.) (2006): Állattenyésztéstan. Mezőgazda Kiadó. 1-285. Ajánlott szakirodalom: Horn P., Pászthy Gy., Bene Sz. Sertésenyésztés. https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_sertestenyesztes/adatok.html Holló I., Szabó F. Szarvasmarhatenyésztés. https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_szarvasmarha_tenyesztes/adatok.html

Heti bontott tematika	
1.	Az állattenyésztés fogalma, jelentősége
	TE*
2.	Gazdasági állatok növekedése, fejlődése
	TE
3.	Értékmérő tulajdonságok és azokat befolyásoló tényezők - tejtermelés
	TE
4.	Értékmérő tulajdonságok és azokat befolyásoló tényezők - hústermelés
	TE
5.	Takarmányismeret, takarmányok előállítása, felhasználása
	TE
6.	Szarvasmarhatenyésztés – tejelő tehenészet
	TE
7.	Szarvasmarhatenyésztés - tejelő tehenészet
	TE
8.	Szarvasmarhatenyésztés - húsmarhatenyésztés
	TE
9.	Juhtenyésztés
	TE
10.	Juhtenyésztés
	TE
11.	Sertésenyésztés
	TE
12.	Sertésenyésztés
	TE
13.	Baromfitenyésztés – broiler előállítás
	TE
14.	Baromfitenyésztés - tojástermelés
	TE

*TE tanulási eredmények

7.1.1. A vidékfejlesztési agrármérnök

a) tudása

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.
- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.
- Ismeri a vidékfejlesztésben alkalmazható menedzsmentismereteket a gazdálkodó egység méretétől függetlenül.
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.
- Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.
- Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.
- Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalommezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.
- Ismeri a korszerű vezetélméleti és szervezetrányítási irányokat, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

b) képességei

- Képes a vidékfejlesztés és az agráriumban önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agráriumban és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a

szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.

A Debreceni Egyetem képzési programja 2018/2019. GTK

- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.
- Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.
- Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

c) attitűdje

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.
- Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.
- Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

d) autonómiaja és felelőssége

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.

- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.
- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A tantárgy neve:		magyarul:		Műszaki alapismeretek		Kódja:	GT_AVIN012-17	
		angolul:						
Vidékfejlesztési agrármérnök BSc								
Felelős oktatási egység:				DE-MÉK Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet Agrár-műszaki Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil Harsányi Endre	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. habil Vántus András, Csatári Nándor	beosztása:	egyetemi adjunktus, tud. segédmunkatárs	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Rendelkezzenek az agrártermeléshez szükséges műszaki ismeretekkel, ismerjék meg a mezőgazdasági gépesítés alapjait: a gépek felépítését, működési elvét, a mezőgazdasági erőgépek és munkagépek típusait, alkalmazási területeit és feltételeit. A hallgatók szerezzenek ismereteket a precíziós gazdálkodással kapcsolatosan is, tekintettel arra, hogy napjainkban – de főként a jövőben – a termelő tevékenység korszerűsége, a versenyképesség valamint a fenntarthatóság szempontjából az ilyen ismeret nagy jelentőséggel bír.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.

- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.

- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

- Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.

- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.

- Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.

Autonómia és felelősség:

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.

- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.

- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az agrártermeléshez – ezen belül a növénytermesztéshez és az állattenyésztéshez – szükséges műszaki ismeretek: az épületek jellemzői, a gépek felépítése, működési elve, a mezőgazdasági erőgépek és munkagépek típusai, alkalmazási területei és feltételei, valamint a precíziós gazdálkodással kapcsolatos alapvető ismeretek

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások: a tananyag oktatása

Gyakorlatok: a tanszéki gépek, berendezések bemutatása; számítási példák megoldása; műszaki videó részletek vetítése

Értékelés

A tárgyhoz írásbeli vizsga kapcsolódik.

Kötelező szakirodalom:

- Szendrő Péter (2003): Géptan. Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN: 963 286 021 7
4.1-4.3 fejezet (96-133. old.), 6.1-6.3.5 fejezet (166-238. old.), 6.4-6.5 fejezet (250-302. old.), 7.1-7.2 fejezet (339-414. old.),
9.2-9.3 fejezet (569-622. old.), 9.6.1.-9.6.2 fejezet (642-651. old.), 12.2-12.3 fejezet (752-770. old.) (Σ356 old.)

Ajánlott szakirodalom:

- Pakurár Miklós (2000): Mezőgazdasági alapismeretek. Egyetemi jegyzet, Debreceni Egyetem
I.2-3 fejezet (9-19. old.), II.1-4, 7-8 fejezet (28-86. old., 102-110. old.), III.1, 2, 6. fejezet (113-166. old., 199-205.
old.) IV.1, IV.3. fejezetek (209-221., 232-236. old.) (Σ151 old.)
- Csizmazia Zoltán (2008): A tápanyag-gazdálkodás gépei. Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok
Centruma, Debrecen, 108 p. ISBN: 978 963 9732 26 1
- Dimitrievits György – Gulyás Zoltán (2011): A növényvédelem gépesítése. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 255 p.
ISBN: 978 963 9935 77 8
- Milics Gábor – Szabó Szilárd (2017): Cikksorozat. Zérótól a precíziós gazdálkodásig 80
p.: https://issuu.com/agronaplo/docs/zerotol_a_precizios_gazdalkodasig_2
- Előadáson, gyakorlaton vetített videók kiadott jegyzéke

Heti bontott tematika	
1.	Belső égésű motorok
	TE: Megismerni a belsőégésű motorok jellemzőit, típusait
2.	Traktorok I. Erőátviteli rendszer, járászerkezet elemei
	TE: Ismeretszerzés a traktorok erőátviteli rendszeréről, a járászerkezet-talaj kapcsolatáról
3.	Traktorok II. Traktor-munkagép kapcsolat elemei, vezetőfülke, szervíz
	TE: A traktor és a munkagép kapcsolatának típusai, a fülke jellemzői, a szervíz elemei
4.	Precíziós növénytermesztés és precíziós állattartás
	TE: A termelő tevékenység precíziós módszerei, a szükséges tényezők és az előnyök
5.	Talajművelés gépei
	TE: A talajművelő gépek megismerése, és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás
6.	Vetés gépei
	TE: A különböző típusú vetőgépek ismerete, és a vetőgépek korszerűségének főbb jellemzői
7.	Tápanyag utánpótlás gépei
	TE: Az istállótrágya, a hígtrágya és a műtrágya kijuttatás gépeinek megismerése
8.	Növényvédelmi műszaki ismeretek
	TE: A különböző növényvédelmi gépek felépítése, használatuk módja a termelés során
9.	Gabonafélék és olajnövények betakarításának gépei
	TE: A betakarító gépek alapvető felépítése, és eltérései különböző növényfajok esetén
10.	Szálaskarmányok betakarításának gépei
	TE: A kaszaszerkezetek, rendkezelők, bálázók, bálacsomagolók felépítése és típusai
11.	Öntözés gépei / Szarvasmarhatartás gépei, berendezései, épületei I.
	TE: Az öntözőberendezések felépítése, típusai / A szarvasmarhatartás épületei, berendezései
12.	Szarvasmarhatartás gépei, berendezései, épületei II.
	TE: A fejés, tejkezelés, takarmányozás, kitrágyázás-almozás, ápolás és szállítás gépei
13.	Sertéstartás gépei, berendezései, épületei
	TE: Az épületek típusai, valamint az etetés, itatás és klímaszabályozás gépei és berendezései
14.	Félévi összefoglaló előadás, a követelmények meghatározása
	TE Elővizsga

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Víz és környezetgazdálkodás		Kódja:	GT_AVIN044-17	
		angolul:		Environmental management skills				
Felelős oktatási egység:				DE MÉK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0			magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Juhász Csaba	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
áttekintsék az élő és az élettelen agráriummal kapcsolatos környezeti elemeket. A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják a környezeti problémák ok, okozati kapcsolatait és a védekezési alapvető lehetőségeit. Cél a szennyezés-csökkentés input és output módszereinek, a műszaki beavatkozások alapvető tervezési összefüggéseinek elsajátítása. A természettudományos, problémamegoldó gondolkodást hangsúlyozva a gyakorlatias ismeretek nyújtása a környezetgazdálkodás területén.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.

Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.

Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.

Képesség:

Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.

Ismeri, érti és alkalmazza a fenntartható fejlődés, a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.

Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

Képes a biztonságos internethasználatra, a digitális technológia hatékony alkalmazására a tanulási célok elérése érdekében.

Attitűd:

Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.

Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.

Autonómia és felelősség:

Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.

Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A környezetvédelem és környezetgazdálkodás elméleti elsajátítása, a környezetgazdálkodási szakterület általános és speciális ismereteinek bemutatása. A környezeti elemek szennyező forrásainak a szennyezés okainak, következményeinek feltárása, az okok, illetve a szennyezések megszüntetésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása. A környezet és elemei, a természeti erőforrások és csoportosításuk. A szennyezők és csoportjaik, a szennyezés folyamata, hatása. Az emisszió-szabályozás, immisszió-szabályozás ismertetése. A légszennyezés elleni védekezés lehetőségei. A felszíni és felszín alatti vizek szennyező forrásai, a szennyezés terjedése. A vízminőség védelem módjai. A talaj szennyeződése, és leromlása. Globális környezeti problémák bemutatása, a megoldási lehetőségek ismertetése. A hulladékgazdálkodás lehetőségei a környezet megóvása érdekében.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás

Értékelés

E-learning felületen elektronikus vizsga.

Kötelező szakirodalom:

Szlávik, J. 2005. Fenntartható környezet és erőforrásgazdálkodás. KJK KERSZÖV, Budapest

Rakonczay, Z. 2005. Környezetvédelem. Szaktudás Kiadóház, Budapest

Tamás J. (2008) Agrárium és környezetgazdálkodás. Mezőgazda Kiadó. Budapest. 302.

Ajánlott szakirodalom:

Barótfi I. (2000): Környezettechnika. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

Budai Sántha, A. 2006. Környezetgazdálkodás. Dialóg Campus, Budapest – Pécs pp. 245.

Juhász Cs.-Szöllősi N.: (2008): Környezetmenedzsment. A környezetgazdálkodási mérnöki, illetve a természetvédelmi és vadgazda mérnöki alapképzések (BSc) szakok képesítési követelményeinek kidolgozása, a szakok beindítása HEFOP 3.3.1-P2004-09-0071/1.0. ISBN: 978-963-9874-06-0.188. p.

Heti bontott tematika	
1.	Környezetgazdálkodással kapcsolatos alapvető fogalmak és a fenntarthatóság problémái.
	TE*
2.	Természeti erőforrások általános jellemzése
	TE
3.	Az ökoszisztémák, biogeokémiai ciklusok
	TE
4.	A társadalmak környezetre gyakorolt hatásai
	TE
5.	Nemzetközi környezetvédelem
	TE
6.	Globális környezeti problémák
	TE
7.	A környezet szennyezése
	TE
8.	Talajvédelem
	TE
9.	A mezőgazdasági termelés környezeti hatásai (növénytermesztés)
	TE
10.	A mezőgazdasági termelés környezeti hatásai (állattenyésztés)
	TE
11.	Levegőminőség
	TE
12.	Vízminőség
	TE
13.	Hulladékgazdálkodás
	TE
14.	Agrárium környezeti állapotára vonatkozó információs és monitoring rendszerek. Környezeti teljesítmény mérése, környezeti indikátorok az agráriumban
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Föld és birtokpolitika				Kódja:	GT_AVIN039-17
		angolul:		Land policy					
Felelős oktatási egység:				Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Posta László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a föld és birtokpolitika változásait, valamint a változások célját. Ismerjék meg a birtokpolitika törvényi hátterét, valamint a földhasználat és a birtokszerkezet kapcsolatát. Tudják az ingatlan-nyilvántartás felépítését, a rendszer részeit és működését, valamint ismerjék a fölhasználati nyilvántartás létrehozásának célját és annak működését.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait. Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben. Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait. Digitális kompetenciája fejlesztésre kerül, mivel a tantárgy elméleti anyagát digitális formában is megkapja, amit a felkészülés során használhat.

Képesség:

Képes a vidékfejlesztés és az agráriumban területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait. Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmeniére.

Autonómia és felelősség:

Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit. Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért. Digitális kompetenciája fejlődik.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A Kataszter és a Telekkönyv intézménye, történelmi áttekintés. Birtokpolitika, birtokrendezés a két világháború között, a szocializmusban, és a rendszerváltás után. A földhasználat és a birtokszerkezet kapcsolata, a birtokrendezés alternatívái. A birtokpolitika törvényi háttere. Az ingatlan-nyilvántartás kialakulása és mai rendszere, alapelvei, a nyilvántartást végző szervezet. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei és módja, az ingatlan-nyilvántartási eljárás. A földhasználati nyilvántartás.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgy oktatása előadások keretében zajlik, aminek során projektort veszünk igénybe. A hallgatók a félév során digitális formában is megkapják a tananyagot.

Értékelés

A félév végén a hallgatók zárthelyi dolgozat formájában adnak számot tudásukról, aminek eredményeként kollokviumi jegyet kapnak. az értékelés ötfokozatú.

Kötelező szakirodalom:

1. Posta László – Nábrádi András – Buzás Ferenc: Földgazdaságtan (megjelenés alatt)
2. Fenyő György et al.: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról 1. kötet Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000. 1 – 216.p.
3. Az 1994. évi LV. törvény, valamint a 2013. évi CXXII. törvény.

Ajánlott szakirodalom:

1. Fenyő György et al.: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról 2. kötet Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000. 1 – 201. p.
2. Dömsödi János: Földhasználat Dialóg Campus Kiadó 2006. 134 – 207. p.

Részletes tematika
Történelmi áttekintés – a Kataszter és a Telekkönyv intézménye, céljai
Birtokpolitika, birtokrendezés Magyarországon a két világháború között
Birtokpolitika, birtokrendezés (tagosítás) a szocializmusban
A rendszerváltással kezdődő új birtokpolitika és következményei, a kárpótlás
A földhasználat és birtokszerkezet kapcsolata
A birtokrendezés alternatívái, fejlesztési lehetőségei
A birtokpolitika törvényi háttere, változások az egyes földforgalmi törvények alakulásában
Az ingatlan-nyilvántartás kialakulása, és mai rendszere
Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, a nyilvántartást végző szervezet
Az ingatlan-nyilvántartás tárgya és tartalma (adatok, jogok, tények)
Az ingatlan-nyilvántartás részei és módja – a tulajdoni lap szerkezete
Az ingatlan-nyilvántartási eljárás (beadvány, bejelentés, kérelem, megkeresés)
A földhasználati nyilvántartás bevezetésének célja, részei, működése

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügyi alapismeretek				Kódja:	GT_AVIN024-17
		angolul:		Fundamentals of Finance					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	2 zárthelyi dolgozat min. 50-50 %-os teljesítése	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a bankrendszer működését, a pénzügyi szolgáltatásokat, a bankügyleteket, a belföldi és a nemzetközi elszámolásokban használatos fizetési módokat, az értékpapírok működésének jellemzőit, valamint elsajátítsák a pénz időértékével kapcsolatos számításokat, gyakorlati alkalmazásokat.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a bankrendszer működését, a pénzforgalom lebonyolításának formáit, főbb jellegzetességeit, alkalmazásukat.
- Ismeri a jegybank törvény és a hitelintézeti törvény fontosabb szabályzásait. - Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes vidékfejlesztési programok pénzügyi folyamatainak megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.

Attitűd:

- Fogékony a pénzügyi elszámolások, a pénzforgalom és az értékpapírügyletek területén az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Nyitott a bankügyletek, a pénzforgalom az agrárgazdaság és a vidékfejlesztés területén, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások megismerésére, ezek hatásainak megértésére, az új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a pénzügyi feladatok ellátását, döntéseiért felelősséget vállal.
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes pénzügyi elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

- Önállóan képes a gazdálkodási, a pénzügyi folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A pénz időértéke, bankrendszer felépítése, pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, belföldi és külföldi fizetési módok, értékpapírok, valuta, deviza, árfolyamok, államháztartás rendszere, fizetési mérleg.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- o az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- o a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- o A zárthelyi dolgozatok 50-50%-os teljesítése szükséges az előadás és a gyakorlat anyagából külön-külön dolgozatonként.
- o Aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíti a gyakorlati jegy követelményét (betegség, igazolt távollét stb. miatt), a vizsgaidőszak első három hetében egy alkalommal javíthat.
- o **Érdemjegy:** a zárthelyi dolgozatok 50-50 %-os arányban kerülnek beszámításra a gyakorlati jegy megállapításánál.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 50%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhöz előírt kreditet. A következő félév(ek)ben vizsgakurzusként veheti fel a tárgyat, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre ad számot ismeretéről. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre. Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

1. Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi- Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF 2007.
2. Paróczai Péterné: Pénzügyi és vállalkozás finanszírozási ismeretek, Perfekt 2012
3. Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)
4. **PÉNZÜGY –SZÁMVITEL:** <http://odin.agr.unideb.hu/hefop/>
5. **KÖZGAZDASÁGI SZEMLE, PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, KÜLGAZDASÁGI SZEMELE, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEI.**

Bontott tematika	
1.	A pénz funkciói, pénz időértéke. A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. A monetáris politika, eszközrendszere. Prudens működés. Pénzügyi szolgáltatások. Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek).
	TE: Időérték számítás elsajátítása: jövőérték és jelenérték számítás.
2.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok. Faktoring, forfait, lízing. A pénzforgalom lebonyolítása: készpénzes-, készpénzhelyettesítő- és készpénz nélküli fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok.
	TE: Speciális pénzáramlás sorozatok – egyszerű és növekvő tagú örökjáradék számítás elsajátítása.
3.	Értékpapírok: Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái, jellemzői.
	TE: Annuitás jelenértéke és jövőérték számítás elsajátítása, gyakorlati alkalmazása .
4.	Valuta, deviza, konvertibilitás, valutaárfolyamok külgazdaságban betöltött szerepe. Fizetési mérleg. Államháztartás rendszere, állami költségvetés.
	TE: Váltó, kötvény, részvény árfolyamának meghatározása, mutatók számítása, értelmezésük elsajátítása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel alapjai				Kódja:	GT_AVIN031-17
		angolul:		Fundamentals of Accounting					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja,									
a számviteli alapfogalmak megismerése, gazdasági események vagyona gyakorolt hatásainak, összefüggéseinek elsajátítása. A vállalkozások számvitelének szabályozása, számviteli törvény, számviteli rendszer, beszámoló készítés rendszerének megismerése, a könyvvizetés gyakorlati feladatainak elsajátítása.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területét érinti pénzügyi kérdésekben önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, pénzügyi források elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.
- Vidékfejlesztést érintő pénzügyi kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

Autonómia és felelősség:

- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes pénzügyi elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.
- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Számviteli alapfogalmak, mérleg és eredménykimutatás, gazdasági események vagyona gyakorolt hatása, gazdasági események könyvelése, számviteli munka szakaszai, beszámoló formái és könyvvezetés, vagyonelemek értékelése és értékcsökkenés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- o az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- o a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés és aktív részvétel.

- o Írásbeli kollokvium az előadás anyagából (minimum 50%).
- o **Érdemjegy:** a félév végén a gyakorlat anyagából írt zárthelyi dolgozat (50%-os arány) és az írásbeli kollokvium (50%-os arány) együtt adja az érdemjegyet.
- o Sikertelen zárthelyi dolgozat csak egy alkalommal javítható, aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíti a követelményt, a vizsgaidőszak első három hetében csak akkor pótolhat, ha igazoltan (orvosi igazolás) maradt távol a dolgozatírásról.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 50%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhöz előírt kreditet. A következő félévben vizsgakurzusként veheti fel a tárgyat, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre vizsgázik. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre.

Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Sztanó Imre: A számvitel alapjai. BGF. Perfekt 2015.

Bontott tematika	
1.	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. A mérleg szerkezete, jellemzői, gazdasági események vagyona gyakorolt hatása. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása célja, összeállításának módja, eredmény kategóriák információ tartalma. Könyvviteli alapfogalmak. alapfogalmak. Értékcsökkenés számítás, bekerülési érték meghatározása..
	TE Vagyon, eszközök és források értelmezése. Mérlegtételek besorolása.
2.	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok). Könyvviteli számlák, egységes számlakeret. A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer.
	TE Gazdasági események típusai, besorolásuk, hatásuk a vagyonra. Napló vezetése. Feladat megoldás: gazdasági események könyvelése. Év végi zárás, záró kimutatások készítése.
3.	Beszámoló formái, részei, könyvvizetés. Számviteli törvény, számviteli politika.
	TE Gazdasági események, mérleg és az eredmény kapcsolata, kiegészítő melléklet tartalma.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása		Kódja:	GT_AVIN040-17	
		angolul:		Support and regulatory of systems				
Felelős oktatási egység:				DE Gazdaságtudományi Kar Gazdálkodástudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	3	Heti	0	Gyakorlati jegy	3	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vida Viktória		beosztása:	Adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az agráriumot érintő támogatási környezetet. Az előadások célja, hogy a jelenleg aktuális Vidékfejlesztési Programot a hallgatókkal megismertessük, ezáltal olyan tudásra tesznek szert, amellyel a későbbiekben, esetlegesen munkájuk során a jellemzően támogatásorientált magyar agrárgazdaságban képesek lesznek projektek lebonyolítására, menedzselésére.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolódó agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus hallgatói megismerhetik az aktuális Vidékfejlesztési Programot, illetve ehhez kapcsolódóan a Közös Agrárpolitika legfontosabb elemeit. A jelenleg-, vagy a közelmúltban érvényes pályázati felhívások megismerésével gyakorlatias képzést kapnak a hallgatók, amellyel versenyképes tudásra tesznek szert.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor a jelenlegi tervezés időszakban aktuális támogatási formák, típusok megismerésére. Az előadások anyagát PowerPoint bemutatók alkotják, amely a későbbiekben a hallgatók megkapnak, ezzel is segítve felkészülésüket.

Értékelés

A hallgatók a félév során kis csoportban (3-4 fő) elkészítenek egy beadandó házi dolgozatot, illetve annak prezentációját, és azt prezentálják is, ez az aláírás megszerzésének feltétele. A tantárgy kollokviummal zárul, így az aláírás megszerzése után a hallgatóknak írásbeli vizsgára van lehetőségük a vizsgaidőszakban, mellyel megszerezhetik a végleges érdemjegyet.

Kötelező szakirodalom:

Vidékfejlesztési program – kézikönyv

Ajánlott szakirodalom:

Magyarország – Vidékfejlesztési program 2014-2020

Heti bontott tematika	
1.	Követelményrendszer és a félév menetrendjének ismertetése, Közös Agrár Politika (KAP)
	TE: Az Európai Unió szabályozás kialakulásának megismerése
2.	Közös Agrár Politika (KAP)
	TE: Az EU hatályos szabályozási rendszerének megismerése.
3.	Vidékfejlesztési Program
	TE: A jelenleg aktuális, az agráriumot leginkább érintő támogatási rendszer megismerése
4.	Vidékfejlesztési Program
	TE: A jelenleg aktuális, az agráriumot leginkább érintő támogatási rendszer megismerése
5.	Vidékfejlesztési Program
	TE: A jelenleg aktuális, az agráriumot leginkább érintő támogatási rendszer megismerése
6.	A jelenlegi és az ezt megelőző Vidékfejlesztési programok összehasonlítása
	TE: A jelenleg aktuális, az agráriumot leginkább érintő támogatási rendszer megismerése
7.	Munkaszüneti nap (Október 23.)
	TE: -
8.	Vendégelőadó előadása
	TE: Tapasztalatgyűjtés gyakorlati szakemberektől
9.	Vendégelőadó előadása
	TE: Tapasztalatgyűjtés gyakorlati szakemberektől
10.	Hallgatói prezentáció
	TE: Szóbeli készségek fejlesztése
11.	Hallgatói prezentáció
	TE: Szóbeli készségek fejlesztése
12.	Hallgatói prezentáció
	TE: Szóbeli készségek fejlesztése
13.	Hallgatói prezentáció
	TE: Szóbeli készségek fejlesztése
14.	Hallgatói prezentáció
	TE: Szóbeli készségek fejlesztése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzemtan I.				Kódja:	GT_AVIN025-17
		angolul:		Farm Business Management					
Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc levelező tagozat									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kovács Krisztián		beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-	
A kurzus célja, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek az üzemtani alapismeretekkel, ezen belül a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gazdasági számításokkal. A tárgy alapozó tárgyként szolgál az Üzemtan II és III. tárgyakhoz.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.									
Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.									
Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.									
Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.									
<i>Képesség:</i>									
Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.									
Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni adott vállalkozás indításához, fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert.									
Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.									
<i>Attitűd:</i>									
A végzett hallgató nyitott a mezőgazdasági vállalkozások menedzsmentjére.									
Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.									
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra, érdeklődik az innovációk iránt.									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									

Autonómia és felelősség:

A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunkcionális mezőgazdaság
- A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai
- A termelési érték és kategóriái
- A termelési költség és kategóriái
- A jövedelem és hatékonyság
- Zárthelyi dolgozat;
- Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás
- Erőforrások: termőföld
- Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás
- Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság
- Forgóeszközök
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I.
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II.
- Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félévi aláírás feltétele: A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül.

A megfelelő előrehaladás ellenőrzését szolgálja a félév során kötelező zárthelyi dolgozat teljesítése. Az aláírás megszerzésének feltétele, a zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből 50% teljesítmény elérése.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév során a nappalis hallgatók zárthelyi dolgozatot (ZH) írnak, mely elméleti (30 pont) és gyakorlati (20 pont) részből áll. Az aláírás megszerzésének feltétele, a zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből (max 20pont) 50% teljesítmény elérése (10 pont).

A tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé azon hallgatóknak, akik a zárthelyi dolgozat (ZH) átlagában legalább 60%-ot elérték a félév során (min 60 pont).

Azon hallgatók, akik aláírást szereztek a félév során a vizsgaidőszakban lehetőségük van e félév teljes anyagából írásbeli vizsgát tenniük, melynél legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges osztályzathoz.

Ponthatárok:	0-59	(1)
	60-69	(2)
	70-79	(3)
	80-89	(4)
	90-100	(5)

Kötelező szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Mezőgazdasági üzemtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.
- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Üzemtan I. kötet, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2008. ISBN:978-963-9736-92-4

Ajánlott szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K. (2008): Mezőgazdasági üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest
- Ertsey I.-Nábrádi A.(szerk): Általános vállalkozási alapok. Campus Kiadó, Debrecen, 2003.1-167.p. ISBN 963 86424 0 8.

- Nábrádi A.-Nagy A.(szerk., 2007): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest. ISBN 978-963-9736-36-8

Heti bontott tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak;
	TE*: Ismeri az üzemtannal és vállalati gazdaságtannal kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző elképzeléseket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
2.	Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunk. mg. A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai
	TE: Ismeri az vállalat, vállalkozás funkcióit és sajátosságait, beleértve a mezőgazdasági vállalkozások specialításait és multifunkcionális jellegét..
3.	A termelési érték és kategóriái
	TE: Ismeri a termelési érték meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési érték kategóriáit.
4.	A termelési költség és kategóriái
	TE: Ismeri a termelési költség meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési költség kategóriáit.
5.	A jövedelem és hatékonyság
	TE: Ismeri a jövedelem meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a jövedelem kategóriáit és számítási módjait.
6.	<i>ELSŐ ZÁRTHELYI DOLGOZAT</i>
	TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév első felében elsajátított ismereteiről.
7.	Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás
	TE: Ismeri a tőkével kapcsolatos alapelveket, valamint a saját és idegen tőke jellemzőit (előnyeit és hátrányait).
8.	Erőforrások: termőföld
	TE: Képes a termőföld értékének meghatározására, ismeri a termőföld sajátosságait illetve használatának módjait és elveit.

9.	Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás
	TE: Ismeri a vállalkozások munkaerő gazdálkodásának főbb elveit illetve a humánerőforrás bérezési és motiválási lehetőségeit. Tisztában van az emberi erőforrás menedzsment főbb területeivel valamint a bérek és azok járulékaival.
10.	Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság
	TE: Ismeri a befektetett eszközök jellemzőit és csoportjait valamint beruházás gazdaságossági számítások és mutatók kiszámítására képes.
11.	Forgóeszközök
	TE: Ismeri a forgóeszközök fogalmát és csoportosítási lehetőségeit valamint a készletgazdálkodás és a forgóeszköz körforgás alapjait.
12.	Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I.
	TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.
13.	Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II.
	TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.
14.	MÁSODIK ZÁRTHELYI DOLGOZAT
	TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév második felében elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzemtan II.				Kódja:	GT_AVIN030-17
		angolul:		Farm Business Management II					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				Üzemtan I.				Kódja:	GT_AVIN025-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Apáti Ferenc		beosztása:	hab. egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Molnár Szilvia		beosztása	doktorandusz

A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a növénytermesztés, kertészeti és állattenyésztési ágazatok vonatkozásában a következőket:

- termelési függvény (hozamfüggvény), parciális termelési függvény,
- költségfüggvények (költség, átlagköltség, marginális költség, állandó és változó költségek),
- jövedelemfüggvény
- a hozam-, költség- és jövedelem-függvények összefüggései,
- a termelés erőforrásai, azok sajátosságai és hatása a gazdálkodásra:
 - termőföld,
 - tőke
 - munkaerő,
 - szaktudás
 - információ
- a mezőgazdasági vállalkozások üzleti környezete:
 - belső környezet
 - külső környezet (mikrokörnyezet, makrokörnyezet)
- a növénytermesztési termékpályák működésének sajátosságait és szabályozását,
- a növénytermesztési munkafolyamatokat, azok sajátosságait és szervezését,
- a kertészeti termékpályák működésének sajátosságait és szabályozását,
- a kertészeti munkafolyamatokat, azok sajátosságait és szervezését,
- az állattenyésztési termékpályák működésének sajátosságait és szabályozását,
- az állattenyésztési munkafolyamatokat, azok sajátosságait és szervezését,

A hallgatók a gyakorlatokon– komplex példafeladatokon keresztül (valós helyzeteket szimulálva) – megismerkednek az ökonomiai kalkulációk elkészítésének módszertanával, az ehhez szükséges fogalmak értelmezésével és a gazdasági döntéshozatal mechanizmusával és sajátosságaival.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.
- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy magában foglalja a hozam-, költség- és jövedelem-függvényekkel és a termelési erőforrásokkal összefüggő ismereteket, a vállalkozás üzleti környezetét, a növénytermesztés, állattenyésztés és kertészet szervezését, ezen termékpályák felépítését és működését.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor az elméleti ismeretek elsajátítására, különös tekintettel azok logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz, mely minden egyes oktatott témakör esetében azonos szerkezetben épül fel a könnyebb tanulhatóság végett. A ppt előadásanyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki.

A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktatott, és részben otthoni foglalkozás keretében, önállóan elkészítendő kalkulációs feladatok szervesen hozzájárulnak az üzemtani alapismeretek elsajátításához.

Értékelés

A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, a jeles (5) minősítés pedig 90%-tól kezdődik.

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan I. (Szerk: Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.) Kiadó: Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- Üzemtan II. (Szerk: Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.) Kiadó: Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

Növénytermesztés c. elektronikus tankönyv; Állattenyésztés c. elektronikus tankönyv; Kertészet c. elektronikus tankönyv; AKII éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás; Egyéb szaksajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

Heti bontott tematika (előadások)	
1.	Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata.
	TE* Az előadások és gyakorlatok logikájának, egymásra épülésének megértése
2.	A magyar mezőgazdaság szerepe a nemzetgazdaságban, szerkezete, tendenciái
	TE: A magyar mezőgazdaság kibocsátása, a termelés volumene, értéke
3.	A magyar mezőgazdaság szerepe a nemzetgazdaságban, szerkezete, tendenciái
	TE: A magyar mezőgazdaság külkereskedelmének szerkezete, az élelmiszeripar súlya, szerepe
4.	A termelési függvény, a parciális termelési függvény
	TE: A termelési függvény összefüggései, szakaszai, nevezetes pontjai
5.	Költségfüggvények
	TE: A teljes és átlagköltség függvények összefüggései, nevezetes pontjai
6.	A hozam-, költség- és jövedelemfüggvények összefüggései
	TE: A hozam- és profitmaximalizálás szempontjai és összefüggései
7.	A mezőgazdasági termelés erőforrásai – termőföld, termőföld-szabályozás
	TE: A termőföld mint erőforrás sajátosságai, szerepe, valamint hazai szabályozás, jogszabályi háttere
8.	A mezőgazdasági termelés erőforrásai – tőke
	TE: A tőke típusai, forrásai, tulajdonságai, szerepe a gazdálkodásban
9.	A mezőgazdasági termelés erőforrásai – munkaerő, munkaerő-gazdálkodás
	TE: A munkaerő tulajdonságai, hatása a gazdálkodásra, a munkaerő-hatékonyság mérése
10.	A mezőgazdasági vállalkozás környezete 1. (gazdasági környezet, piaci környezet)
	TE: A mezőgazdaság piaci és gazdasági környezete
11.	A mezőgazdasági vállalkozás környezete 2. (horizontális és vertikális integrációk)
	TE: A termelői szerveződések és a vertikális integráció, koordináció típusai, jellemzői
12.	A mezőgazdasági vállalkozás környezete 3. (intézményrendszer-szakigazgatás, horizontális szabályozás, támogatási rendszer)
	TE: A hazai és külföldi ágár-szakigazgatási intézményrendszer
13.	A növénytermesztési és kertészeti termékpályák felépítése
	TE: A növényi termékpályák felépítése, szereplői, működési mechanizmusa
14.	Az állattenyésztési termékpályák felépítése
	TE: A növényi termékpályák felépítése, szereplői, működési mechanizmusa

*TE tanulási eredmények

A gyakorlatok párhuzamosan követik az előadások anyagát.

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzemtan III.		Kódja:	GT_AVIN034-17	
		angolul:		Farm Business Management III.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdálkodástudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Üzemtan II.		Kódja:	GT_AVIN030-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Apáti Ferenc		beosztása:	hab. egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Molnár Szilvia		beosztása	ügyvivő szakértő
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerhessék a növénytermesztés, kertészeti és állattenyésztési ágazatoknak:								
– a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, – az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, – a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, – az ágazat üzemgazdasági jellemzőit és sajátosságait, – a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait, – az ágazatok termelési érték, termelési költség és jövedelem viszonyait								
Az oktatás a legfőbb ágazatokra szorítkozik (őszi búza, kukorica, napraforgó, őszi káposztarepce, alma, meggy, csemegekukorica, zöldborsó, paradicsom, paprika, szarvasmarha, sertés, baromfi), és célja, hogy a hallgatók ezen ágazatok tekintetében megismerjék és elsajátítsák azon alapvető ágazati sarokszámokat és gazdálkodási jellemzőket, melyekre mind a termelés gyakorlatában, mind az agrobiznisz más területein szükségük van a szakmai eligazodáshoz.								
A hallgatók a gyakorlatokon– komplex példafeladatokon keresztül (valós helyzeteket szimulálva) – megismerkednek az ágazati ökonómiai kalkulációk elkészítésének módszertanával (adatgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés-elemzés), az ehhez szükséges fogalmak értelmezésével és a gazdasági döntéshozatal mechanizmusával és sajátosságaival.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.
- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy magában foglalja a fentiekben felsorolt főbb mezőgazdasági ágazatok vonatkozásában az ágazatoknak a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, az ágazat üzemgazdasági jellemzőit és sajátosságait, a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait, az ágazatok termelési érték, termelési költség és jövedelem viszonyait, valamint a termelés hatékonyságát és versenyképességét meghatározó összefüggések rendszerét.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor a főbb mezőgazdasági ágazatok üzemgazdasági ismereteinek elsajátítására, különös tekintettel azok elméleti hátterére, logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz, mely minden egyes oktatott ágazat esetében azonos szerkezetben épül fel a könnyebb tanulhatóság és az ágazatok közötti összehasonlíthatóság végett. A ppt előadásanyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki.

A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktatott, és otthoni foglalkozás keretében, önállóan – de a gyakorlatvezető részletes útmutatásai alapján – elkészítendő kalkulációs példafeladatok elkészítésének otthoni munkaidőigénye meghaladja az órai foglalkozás időtartamát. A kalkulációs feladat elkészítéséhez excel alapú komplex üzemgazdasági modellt kapnak a hallgatók, mellyel hozzájárulunk az ágazati kalkulációk módszertani elsajátításához.

Értékelés

A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, a jeles (5) minősítés pedig 90%-tól kezdődik.

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan II. (Szerk: Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.) Kiadó: Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

Növénytermesztés c. elektronikus tankönyv; Állattenyésztés c. elektronikus tankönyv; Kertészet c. elektronikus tankönyv; AKII éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás; Egyéb szaksajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

Heti bontott tematika (előadások)	
1.	Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata. A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa. TE* A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa, törvényszerűségei
2.	Az állattenyésztés gazdasági jelentősége, sajátosságai, szerkezete és szerepe a nemzetgazdaságban. TE: Az állattenyésztés ágazati statisztikái, illetve fejlődési tendenciái
3.	A szarvasmarha ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
4.	A sertés ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
5.	A baromfi ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
6.	A szántóföldi növénytermesztés gazdasági jelentősége, sajátosságai, szerkezete és szerepe a nemzetgazdaságban. TE: A növénytermesztés ágazati statisztikái, illetve fejlődési tendenciái
7.	A gabonatermesztés (őszi búza és kukorica) üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
8.	Az olajnövények (napraforgó, őszi káposztarepce) üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
9.	A kertészet gazdasági jelentősége, sajátosságai, szerkezete és szerepe a nemzetgazdaságban. TE: A kertészet ágazati statisztikái, illetve fejlődési tendenciái
10.	A gyümölcsstermelés (alma, meggy) üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
11.	A szabadföldi és hajtattott zöldségtermelés üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága. TE: Az ágazat termelési erőforrás igényének, költség-jövedelem viszonyainak fő sarokszámai
12.	Az állattenyésztési ágazatok versenyképessége és az azt meghatározó fő tényezők TE: Az ágazat versenyképességének összefüggésrendszere
13.	A növénytermesztési ágazatok versenyképessége és az azt meghatározó fő tényezők

	TE: Az ágazat versenyképességének összefüggésrendszere
14.	A kertészeti ágazatok versenyképessége és az azt meghatározó fő tényezők
	TE: Az ágazat versenyképességének összefüggésrendszere

*TE tanulási eredmények

Gyakorlatok tematikája

Hét	Téma
1-2.	Követelményrendszer ismertetése. Az üzemtani alapfogalmak ismételése
3-4.	A gyakorlatokon megoldandó komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
5-6.	Az adatfeldolgozás módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
7-8.	Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat mintáján.
9-10.	A gyakorlatokon megoldandó komplex állattenyésztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
11-12.	Az adatfeldolgozás módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
13-14.	Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex állattenyésztési példafeladat mintáján.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaktanácsadás				Kódja:	GT_AVIN033-17
		angolul:		Agricultural extension					
Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc									
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Godáné Dr. Sörös Anett		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a hazai agrár-szaktanácsadási rendszer felépítésével, működésével, a szaktanácsadásban alkalmazható legfontosabb módszertani ismeretekkel.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.									
Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.									
Képesség:									
Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.									
Attitűd:									
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.									
Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.									
Autonómia és felelősség:									
Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A szaktanácsadás alapjai									
A mezőgazdasági szaktanácsadás fogalma, a rendszer felépítése									

A szaktanácsadás menedzsmentje Szaktanácsadói etika
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás, esszé, magyarázat
Értékelés Évközben az elkészített házi dolgozat leadása, mely egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a házi dolgozatnak, határidő utáni leadás esetén nincs aláírás). Írásbeli kollokvium.
Kötelező szakirodalom: Kozári József: Szaktanácsadás a mezőgazdaságban, Dinasztia Kiadó, Budapest, 2000. Alan W. van den Ban – H. S. Hawkins: Mezőgazdasági szaktanácsadás, Mezőgazda Kiadó, 1996 Ajánlott szakirodalom: Poór József: Menedzsment tanácsadási kézikönyv. Akadémia Kiadó, 2010 Nemzeti Agrárgazdasági Kamara honlapja: www.nak.hu

Heti bontott tematika	
1.	A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja. A mezőgazdasági szaktanácsadás szerepe a vidékfejlesztésben TE* A szaktanácsadó feladata, kötelezettsége, a tanácsadóktól elvárt jellemzők, a szaktanácsadói munkavégzés irányelvei, a hatékony szaktanácsadói rendszer kialakításának prioritásai TE A mezőgazdasági szaktanácsadás változatai, A szaktanácsadói névjegyzék I. (névjegyzékbe kerülés feltételei) TE Szaktanácsadói névjegyzék II. (névjegyzékben maradás feltételei, évenkénti értékelés folyamata, a névjegyzékből való törlés) TE Az agrárszaktanácsadás átalakítása (okai, alapelvei, az átalakított rendszer struktúrája) TE Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2007-2013) TE Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2014-2020) TE Döntéstámogatás TE Válság-előrejelzés, a vállalkozások reorganizációja TE A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés) TE A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése, marketingje) TE A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata (a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei, a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) TE A tanácsadói módszerek TE Szaktanácsadói etika

	TE*
2.	A házi dolgozatok értékelése
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Agrárkereskedelmi ismeretek		Kódja:	GT_AVIN010-17	
		angolul:		Agricommercial Studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	Kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csapó Zsolt		beosztása:	Egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az agrárszektor területén működő gazdasági társaságok kereskedelmi tevékenységének átfogó ismeretét, a külkereskedelmi ügyletek lebonyolításának, kapcsolódó okmányok kitöltésének elsajátítsák.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Átfogóan ismeri a kereskedelem tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, gazdasági, szakterületi szervezetek struktúráját, működését és kapcsolat-rendszerét, a szereplők viselkedését, az azt meghatározó külső és belső környezeti, viselkedési, döntési információs és motivációs tényezőket. Ismeri az értékesítési, üzletkötési tevékenység folyamatait, jogi, etikai követelményeit. Ismeri a kereskedelmi vállalatok működését és szervezetét, a kereskedelmi tevékenység főbb munkafolyamatait és technikáit. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén.

Képesség:

Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni. Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerrel való együttműködésre.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon. Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A agrárkereskedelmi folyamatok rendszerezése. A kereskedelmi ügylet résztvevői kapcsolatrendszerezésének áttekintése. Az ajánlat, rendelés és szerződés kapcsolatrendszere. Az okmányok kereskedelemben betöltött szerepe. Az export ügyletek vizsgálata. Az import ügyletek vizsgálata. Az Európai Unió belüli ügyletek vizsgálata.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások és gyakorlatok

Értékelés

A félélvégi aláírásnak követelménye, előfeltétele nincs. Vizsga jegy: írásbeli vizsga (gyakorlati jegy). A vizsgázók egy konkrét külkereskedelmi ügyletet oldanak meg, ajánlatot és rendelést készítenek, kitöltik az ügylethez kapcsolódó okmányokat.

- 59 %-ig

elégtelen

60 % - 69 %-ig	elégséges
70% - 79%-ig	közepes
80% - 89%-ig	jó
90% – 100%	jeles

Kötelező szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán: Nemzetközi üzleti technikák, Akadémiai Kiadó, 2014

Ajánlott szakirodalom:

Kozár László: Nemzetközi áru- és tőzsdei kereskedelmi ügyletek. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2011

Dr. Kárpáti László – Dr. Lehota József (szerk.): Kereskedelmi ismeretek. Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest, 2010

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a nemzetközi kereskedelembe
	TE: alapfogalmak megismerése
2.	Külkereskedelmi ügyletek rendszerezése
	TE: eligazodás a külkereskedelmi ügyletekben
3.	Az agrárkereskedelmi ügylet résztvevőinek (eladó, vevő, áru, pénz, okmányok) kapcsolatrendszerének áttekintése
	TE: Az agrárkereskedelmi ügylet összefüggésrendszerének megismerése
4.	Okmányok a külkereskedelemben
	TE: különböző okmányok és azok fontosságának megismerése
5.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 1.
	TE: export ügylet specialitásának megismerése
6.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 2.
	TE: export ügylet specialitásának megismerése
7.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1.
	TE: import ügylet specialitásának megismerése
8.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2.
	TE: import ügylet specialitásának megismerése
9.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1.
	TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
10.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2.
	TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
11.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 3.
	TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
12.	Különleges külkereskedelmi ügylet vizsgálata
	TE: speciális ismeretek az agrár külkereskedelemben
13.	Összefoglalás
	TE
14.	Vizsga
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing alapjai		Kódja:	GT_AVIN005-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szakály Zoltán		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Polereczki Zsolt		beosztása	adjunktus
A kurzus célja,								
megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra, a célpiacok kiválasztására és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet szentelünk a marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
Képesség:								
Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
Attitűd:								
Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A marketing alapfogalmai, A vállalati piacorientáció típusai, Vevőérték, vevőelégedettség, A modern marketing folyamata, A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutató, A fogyasztói magatartás elemzése, A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció, A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás, Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete, A termékstratégia alapjai, Az árstratégia alapjai, Az elosztási stratégia alapjai, A marketingkommunikációs stratégia alapjai, Az online marketing alapjai								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból.

Értékelés

Szóbeli vizsga

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga és az elektronikus jegyzet.

Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1-986.

Ajánlott szakirodalom:

Bauer A., Berács J.: Marketing. Aula Kiadó, 2006, 1-658.

Féléves bontott tematika	
1.	A marketing alapfogalmai A vállalati piacorientáció típusai Vevőérték, vevőelégedettség A modern marketing folyamata A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás A fogyasztói magatartás elemzése A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció
2.	A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete A termékstratégia alapjai Az árstratégia alapjai Az elosztási stratégia alapjai A marketingkommunikációs stratégia alapjai Az online marketing alapjai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Logisztika		Kódja:	GT_AVIN016-17	
		angolul:		Logistics				
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Felföldi János	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		-	beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a legújabb felfogás szerint ismerjék meg a korszerű logisztika interdiszciplináris tudományos alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az anyagáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Továbbá a tantárgyi követelményeket teljesítő hallgatók az egységesült Európai Unió gyakorlatának megfelelően tudják alkalmazni a szállítmányozás területein (közúti, vasúti, vízi, légi, kombinált, gyűjtő) a tanult ismereteket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.								
Képesség:								
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Így a termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, Szállító értékelési módszerek, számítások, Folyamat-elrendezés tervezése: pl. blokk diagram módszer. Szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzés idősoros módszerek alapján.								
Attitűd:								
A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki a logisztika, mint szakterület és ismeret iránt. Mindezen keresztül inspirálja a hallgatóságot az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Kritikusan tudja szemléli saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.								
Autonómia és felelősség:								
A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. Ugyanakkor munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Logisztika alapfogalmai, logisztikai rendszerek, ellátási lánc, beszerzés, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció, teljesítménymutatók és teljesítménymérés.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadáson frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása és egy-egy témát aktuálisan tárgyaló anyagok, cikkek kerülnek kiadásra, tanulmányozásra.

Értékelés

A kollokviumi jegyet a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga érdemjegye adja.

Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) és aktívan részt vevők megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján.

Kötelező szakirodalom:

Szegedi Z. - Prezenszki J.: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789630959124

Körmendi L.- Pucsek (2009): Logisztika Példatár, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai ZRt. Budapest, ISBN: 978 963 638 291 9

Némon Z. –Sebestyén L. –Vörösmarty Gy. (2006): Logisztika, folyamatok az ellátási láncban., Példatár, Kereskedelmi és Idegenforgalmi továbbképző Kft. Budapest, ISBN: 963 637 247 0

Ajánlott szakirodalom:

Russel-Taylor (2003): Operations Management, Prentice Hall, USA, , ISBN 0-13-049363-5

Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218

Peter R. Attwood - Nigel Attwood (1992): Logistics of a distribution system. in Aldershot by Gower

Benson, D. - Bugg, R. – Whitehead, G. (1994): Transport and logistic. Woodhead-Faulkner (Publishers) Limited, Hertfordshire.

Emmett, S. (2009): Excellence in Freight Transport: How to Better Manage Domestic and International Logistics Transport Cambridge Academic, ISBN: 1903499496

Féléves tematika	
1.	EA.: A logisztika- menedzsment alapjai; a logisztika a vállalati gazdálkodás rendszerében; teljes költség-koncepció. Produktivitás és versenyképesség: termelékenységi mutatók számítása TE* készség szintű termelékenységi mutatók számítása, logisztika helye a gazdálkodásban
2.	EA: A termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, TE készség szintű egységköltség kiszámítása
3.	EA.: Logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók TE készség szintű teljesítménymutató számítások
4.	EA: Termelésirányítás: termelésszervezés és irányítás, TE készség szintű
5.	EA.: A beszerzés menedzsmentje: feladatai, beszállítás-irányítási rendszerek TE készség szintű MRP I. számítások
6.	EA.: A beszerzés menete, lépései, a beszerzés gyakorlata, a megrendelő levél, visszaigazoló levél, átvételező okmányok TE okmány ismeret
7.	EA.: Az áruszállítás menedzsmentje; Közúti áruszállítás, vasúti áruszállítás, vízi áruszállítás, légi áruszállítás, csővezeték áruszállítás, kombinált áruszállítási rendszerek, Folyamat-elrendezés tervezése: blokk diagram módszer, Muther's grid módszer TE készség a folyamat-elrendezés tervezéshez
8.	EA: Szállítványozási döntéselemzési eszközök: szállítványozási modell TE döntési módszerek ismerete, döntési képességek fejlesztése
9.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Szállítványozási döntéselemzési eszközök: átrakodási modell TE ismeret szintű tudás a szállítványozási döntési folyamatokról
10.	EA Előrejelzés: idősoros módszerek TE kockázat-felismerés javulása
11.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Készletértékelés TE készség szintű készletérték számítások
12.	EA: ABC elemzés, módszerismeret TE képesség szintű készletelemzés
13.	EA.: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban I.: Raktárgazd. Mutatószámok, TE készség szintű mutatószám ismeret
14.	Ea: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban II.: TE készség szintű logisztikai rendszerismeret és gondolkodás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		EU ismeretek				Kódja:	GT_AVIN009-17
		angolul:		EU Studies					
Felelős oktatási egység:				DE GTK VNKI Európai Integrációs Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történésekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A hallgató a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.

Képesség:

Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.

Attitűd:

Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.

Autonómia és felelősség:

Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Integrációs alapismeretek: a világ gazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Községek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződések kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EKG, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II.
	Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV.
	Az 1990-es évek és az új évezred
	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I.
	A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
2.	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
	TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság
	A gazdasági és monetáris unió, EGT
	TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
	Az Európai Unió Regionális Politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája
	Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája

	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
	Az Európai Unió és Magyarország
	TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarország és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Agrárgazdaságtan alapjai		Kódja:	GT_AVIN017-17	
		angolul:		Agricultural economic				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Ágazati Gazdaságtan és Módszertani Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				--		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Harangi-Rákos Mónika	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Fróna Dániel	beosztása	PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy								
a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, a tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni. A hallgatók a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat.
- Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit.
- Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével.
- Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel.

Képesség:

- Az ágazatok területén képes a termelést előkészítő és szolgáló eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások szakszerű elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.
- Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, nem csak hagyományos értelemben, hanem az agribusiness és a többfunkciós mezőgazdaság megközelítésében is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrár-politika az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacról, elméleti háttéréről. Tájékoztódjanak a környezetpolitika térnyeréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.

Az előadáshoz tartozó gyakorlatokon a szakmai ismereteik elmélyítése mellett a hallgatók prezentációkat tartanak, előre kiadott témakörökből.

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsátva. Félév folyamán pedig a tételsor is kiadásra kerül, melynek részletes ábeszélése az órák keretein belül történik.

A vizsga szóban történik. A hallgatók tételhúzást követően röviden kifejtik a tételt majd szóban számot adnak tudásukról. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó szóbeli felelet kerül értékelésre eredménye.

Kötelező szakirodalom:

Mizik Tamás (szerk.) (2017): Agrárgazdaságtan II. – Az agrárfejlesztés mikro- és makroökonómiája. Akadémia Kiadó, ISBN: 978 963 05 9908 5, 446 p.

Fertő Imre – Mizik Tamás (szerk.), 2016: Agrárgazdaságtan I. – Mezőgazdasági árak és piacok, ISBN: [978 630597272](#), 334 p.

Popp József – Oláh Judit (szerk.) (2016): Az EU Közös Agrárpolitikája és a Magyar Vidékfejlesztési Program. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., 2016., ISBN: [978-615-5224-71-3](#), 211 p.

Villányi – Vasa (szerk.) (2006): Agrárgazdaságtan, EU agrár- és környezetpolitika.

Ajánlott szakirodalom:

Popp József (2004) Az EU Közös Agrárpolitikájának elmélete és nemzetközi mozgástere. Kiadó: Európai Agrárpolitika Kft. ISBN 963 217 735

Szabó Gábor: Élelmiszer-gazdaságtan (Egyetemi jegyzet) DE MTK AVI – Kaposvári Egyetem ÁTK, Debrecen, 2001 (A jegyzet a DE ATC AVK honlapjáról letölthető.) További irodalmak folyamatosan a gyakorlatokon kerülnek bemutatásra.

Fertő Imre (1999): Az agrárpolitika modelljei. Osiris Kiadó, Budapest ISBN 963 379 53035 Gazdálkodás folyóirat gyakorlaton megjelölt számai

Heti bontott tematika	
1.	Alapfogalmak ismertetése, a mezőgazdaság nemzetgazdasági szerepe
	TE*
2.	Az élelmiszergazdaság társadalmi-gazdasági szerkezete
	TE
3.	Erőforrások a mezőgazdaságban I. – Földpiac, Földbirtok politika
	TE
4.	Erőforrások a mezőgazdaságban II. – Mezőgazdasági tőkepiac
	TE
5.	Erőforrások a mezőgazdaságban III. – Mezőgazdasági munkaerőpiac
	TE
6.	A főbb mezőgazdasági ágazatok bemutatása – Növénytermesztés
	TE
7.	A főbb mezőgazdasági ágazatok bemutatása – Állattenyésztés
	TE
8.	Mezőgazdasági üzemszervezetek
	TE
9.	Költség – Jövedelem változásai az agrártermelésben
	TE
10.	Az agrár-külkereskedelem főbb jellemzői
	TE
11.	A mezőgazdaságot érintő globális kihívások
	TE
12.	Modern technológiák a mezőgazdaságban – Precíziós mezőgazdaság
	TE
13.	Modern technológiák a mezőgazdaságban – Bioüzemanyagok
	TE
14.	Összefoglalás
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	EU Agrár- és környezetpolitika				Kódja:	GT_AVIN049-17
		angolul:	EU Agricultural and Environmental Policy					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Ágazati Gazdaságtan és Módszertani Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			--				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	Kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Harangi-Rákos Mónika		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	-		beosztása	-	
A kurzus célja, hogy a hallgatók rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrár-politikának az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacon, elméleti háttéréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika tényezéséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Tisztában van a nemzetközi agrár- és vidékpolitika jelentőségével, ezzel kapcsolatban tudja és érti a szakpolitikák alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Ismeri a szakpolitikák egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns döntéshozatali folyamatokat.
- Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit.

Képesség:

- Képes a szakpolitikai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.
- Képes a szakpolitikák intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje az Európai Unió szerepét, nem csak hagyományos értelemben, hanem a különböző szakpolitikák esetében is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrár-politikának az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacról, elméleti hátteréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika térnyeréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsátva. Félév folyamán pedig a tételsor is kiadásra kerül, melynek részletes átbeszélése az előadáson történik. A vizsga szóban történik. A hallgatók tételhúzást követően röviden kifejtik a tételt majd szóban számot adnak tudásukról.

Kötelező szakirodalom:

Popp József – Oláh Judit (szerk.) (2016): Közös Agrárpolitika

Popp József (2004) Az EU Közös Agrárpolitikájának elmélete és nemzetközi mozgástere. Kiadó: Európai Agrárpolitika Kft. ISBN 963 217 735 5

Biró Szabolcs – Nemes Gusztáv (2014): Vidékfejlesztési támogatások, lehívások, eredmények. Gazdálkodás

European Commission (2013): Impact indicators. Draft – Work in progress. Updated following political agreement on CAP reform

Fehér I. – Katonáné Kovács J. – Szűcs I. (2006): Az Európai Unió intézményrendszere (Európai uniós alapismeretek) c. Egyetemi jegyzet (Szerk. Szűcs István) DE ATC AVK 2006

Az előadások anyaga, mely a kar honlapján elérhető lesz.

Az Unió honlapjáról kijelölt fejezetek <http://europa.eu>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth Zoltán (2007) Kézikönyv az Európai Unióról. Hetedik, átdolgozott, bővített kiadás hvgorac Lap- és Könyvkiadó Kft

Blahó András szerk. (2007): Európai integrációs alapismeretek. Aula Kiadó

Marján Attila (2009): Hol a térkép közepe? HVG Kiadó

Kiss Éva (2005): Az Európai Unió a XXI. század elején. Akadémiai Kiadó

További irodalmak az előadások során folyamatosan kerülnek bemutatásra

Heti bontott tematika	
1.	EU története, jogrendszere, integrációs formák
	TE*
2.	Az Európai Uniót működtető intézmények
	TE
3.	Nemzetközi agrárpolitika
	TE
4.	Közös Agrárpolitika (KAP) 50 éve
	TE
5.	Közös Agrárpolitika (KAP) 2014-2020
	TE
6.	Vidékfejlesztési jogszabály 2014-2020
	TE
7.	Környezetpolitika kialakulása és működési rendszere. A fenntartható fejlődés fontosabb dokumentumai az EU-ban
	TE
8.	Közösségi politikák
	TE
9.	Gazdasági és Monetáris Unió
	TE
10.	Az Európai Unió költségvetésének általános jellemzői
	TE
11.	EU tagságunk 10 évének agrár- és vidékgazdasági tapasztalatai
	TE
12.	Fejlesztési programok Magyarországon
	TE
13.	Élelmezés-, energia- és környezetbiztonság
	TE
14.	WTO
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Regionális gazdaságtan I.		Kódja:	GT_AVIN018-17	
		angolul:		Regional Economics I.				
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pető Károly	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Tóth Eszter	beosztása	tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.

Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.

Képesség:

Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.

Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.

Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.

Autonómia és felelősség:

Videkfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Regionális mikroökonómia

Regionális makroökonómia

A területi fejlődést meghatározó tényezők

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat

Értékelés

házi dolgozat leadása és prezentálása, amelyek egyben az aláírás feltételei is. Aláírást csak az kaphat, aki időben leadta házi dolgozatát és legalább elégséges eredménnyel elkészítette a prezentációt és a dolgozatot.

Kötelező szakirodalom:

Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK.

Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen

Simai M.–Gál P. (2000.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE* A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak TE A regionális gazdaságtan tárgya, regionális mikroökonómia alapkérdései TE Neoklasszikus telephelyelméletek I. TE Neoklasszikus telephelyelméletek II. TE Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban I. TE Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban II. TE A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők TE A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők TE A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata TE A versenyképesség legfontosabb modelljei TE Innováció TE A kínálat- és keresletorientált regionális stratégia TE A klaszterizáció és a klaszterek TE
	TE*
2.	A hallgatói prezentációk előadása és értékelése
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Regionális gazdaságtan II.		Kódja:	GT_AVIN027-17	
		angolul:		Regional Economics II.				
Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc								
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Regionális gazdaságtan I.		Kódja:	GT_AVIN018-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Godáné Dr. Sörös Anett		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A félév első felében a hallgatók megismerkednek a területi egyenlőtlenségek, területi politika fogalmkörével és szereplőivel. Majd ezt követően a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.								
Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.								
Képesség:								
Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
Attitűd:								
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.								
Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.								
Autonómia és felelősség:								
Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései

Európai Unió regionális politikája (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020)

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat

Értékelés

évközben az elkészített házi dolgozat leadása és véde (prezentáció formájában), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a házi dolgozatnak és prezentációnak. Határidő utáni leadás esetén nincs aláírás). Vizsgaidőszakban kollokvium az előadások anyagából.

Kötelező szakirodalom:

Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK.

Lengyel Imre - Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs.

Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Forman Balázs(2000): Regionális politika az Európai Unióban. VÁTI, Budapest. Pp. 399

Horváth Zoltán (2006): Kézikönyv az Európai Unióról.

Fehér A.(2005): A vidékgazdaság és a mezőgazdaság. Agroinform kiadó. Budapest. 21-290. p.

Rechnitzer J. (1998): Területi stratégiák. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 22-169 p.

Sarudi Cs. (2003): Térség- és vidékfejlesztés. A magyar térgazdaság és az európai integráció. Agroinform Kiadó. Kaposvár. 15-244. p.

Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

tantárgy neve:		magyarul:		Vidékfejlesztés I				Kódja:	GT_AVIN019-17
		angolul:		Rural Development I					
Vidékfejlesztési agrármérnök alapszak (BSc)/Rural development engineering BSc									
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Nagy Géza		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
Ismerjék meg a fejlődés történelmi léptékű legfontosabb tendenciáit; a fejlettség mai kor szerinti jellemzőit; a vidékfejlesztés európai uniós normák szerinti értelmezését; a vidék tudományos igényű jellemzésének szempontjait; a magyar vidék állapotát, változásának jellemzőit; vidékfejlesztési programok tartalmi követelményeit; a helyi erőforrások komplex értékelését;									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten szükséges feltételrendszert.
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére.
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

Autonómia és felelősség:

- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.
 - Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A fejlődés történelmi jellemzői; a fejlettség mai jellemzői; agrárium és vidék kapcsolatrendszere; fejlesztéspolitikai szakterületek és jellemzőik; a vidékpolitika kialakulása és fejlődése; a vidékfogalom, a vidék erőforrás rendszere; a vidék jellemzői 1990 előtt, 1990 után; vidékfejlesztési programok a rendszerváltás előtt és után;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, gyakorlat, szakmai filmvetítés, egyéni feladatmegoldás, a saját munka prezentációja.

Értékelés

A saját munka megvédése alapján érvényes gyakorlati jegy. A kiadott oktatási anyagokból írásbeli vizsga

Kötelező szakirodalom:

Bálint J.-Nagy G. (szerk.) (2007): Vidékfejlesztés. „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” című program keretében készült egyetemi tankönyv, CD. DE ATC AVK, Debrecen. 380. P.

Ajánlott szakirodalom:

Kerek Z. – Marselek S. (2009) A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2009., 404. p. ISBN 9789639935075

A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999.

Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI

Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000.

Tér és társadalom c. folyóirat. Bp. MTA kiadvány.

Heti bontott tematika	
1.	Korunk és a területi fejlődés
	TE*Megismerni a fejlődés történelmi gyökereit a mai differenciák okait
2.	Az életminőség összetevői, város vs. vidék
	TE Felismerni az életterek életminőségi különbségeit, meghatározottságukat
3.	A vidék és a vidékfejlesztés fogalma, kialakulása
	TE Belátni a vidékpolitika szükségszerű kialakulását
4.	Vidék, vidékiség, vidékfogalom
	TE A fogalomkör tudományos beágyazódása a mindennepokba
5.	A magyar vidék helyzete 1990 előtti évtizedek
	TE A vidék aranykora még nemzetközi összehasonlításban is
6.	A magyar vidék helyzete 1990 utáni évtizedek
	TE A rendszerváltás vidékre gyakorolt hatása
7.	A vidékfejlesztési programok tartalmi követelményei
	TE Fejlesztési programok alap szintű megismerése
8.	A SAPARD program Magyarországon
	TE Betekintés az európai vidékpolitika eszköztárába
9.	A Vidékfejlesztési Célelőirányzat működése
	TE Kezdő hazai lépések a vidékfejlesztésben
10.	Nemzeti Agrár-környezetvédelmi program
	TE Lehetőség a vidék ökológiai funkciójának működéséhez

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vidékfejlesztés II		Kódja:	GT_AVIN026-17	
		angolul:		Rural Development II				
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Vidékfejlesztés I		Kódja:	GT_AVIN019-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Nagy Géza	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Horváth Péter	beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Megismertetni a hallgatókkal az európai vidékpolitika intézkedés és intézmény rendszerét. Az intézkedések tartalmát, feltételeit, gazdasági-, ökológiai- és társadalmi hatásait.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten szükséges feltételrendszert.
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére.
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

Autonómia és felelősség:

- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.
- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A vidékpolitika gazdaságerősítő intézkedései. A vidékpolitika ökológiai funkciót erősítő intézkedései. A vidékpolitika társadalmi funkciót erősítő intézkedései. A vidék gazdasági-, ökológiai és társadalmi erőforrásainak kihasználására irányuló vidékpolitika lehetőségeinek hálóját. A LEADER filozófiája és működése. Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: falufejlesztés és megújítás, a vidéki örökség megőrzése; a vidéki infrastruktúra fejlesztése; gazdaságdiverzifikáció; helyi termékek, hungarikumok a vidékfejlesztésben.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, gyakorlat, szakmai filmvetítés, egyéni feladatmegoldás, a saját munka prezentációja.

Értékelés

A saját munka megvédése alapján érvényes gyakorlati jegy. A kiadott oktatási anyagokból évközi beszámolók alapján megajánlott jegy.

Kötelező szakirodalom:

Bálint J.-Nagy G. (szerk.) (2007): Vidékfejlesztés. „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” című program keretében készült egyetemi tankönyv, CD. DE ATC AVK, Debrecen. 380. P.

Ajánlott szakirodalom:

Kerek Z. – Marsalek S. (2009) A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2009., 404. p. ISBN 9789639935075

A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999.

Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI

Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000.

5. GLATZ FERENC (2010): Vidékpolitika, vidékfejlesztés és új intézményei In. Sikeres vidéki térségek (Glatz F. szerk.) MTA Történettudományi Intézet

A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005.szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési

Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról.

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:277:0001:0040:HU:PDF>

Heti bontott tematika	
1.	A vidékpolitika gazdaságerősítő intézkedései.
	TE* A gazdaságsegítő vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
2.	A vidékpolitika ökológiai funkciót erősítő intézkedései
	TE Az ökológiai környezet javításának vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
3.	A vidékpolitika társadalmi funkciót erősítő intézkedései.
	TE A társadalmi életet segítő vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
4.	A vidék gazdasági-, ökológiai és társadalmi erőforrásainak kihasználására irányuló vidékpolitika lehetőségeinek hálóját.
	TE Rendszer szemléletű háló a vidékfejlesztés potenciálokról
5.	A LEADER filozófiája és működése.
	TE A helyi együttműködés jelentősége a vidékfejlesztésben
6.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: falufejlesztés és megújítás,
	TE A lakóhely fejlesztésének lehetőségei
7.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: a vidéki örökség megőrzése;
	TE A hagyományok megőrzésének lehetőségei és jelentőségük
8.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: a vidéki infrastruktúra fejlesztése;
	TE A vidékpolitika kínálta lehetőségek
9.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: gazdaságdiverzifikáció;
	TE Vidéki erőforrásokra alapozott alternatív gazdasági lehetőségek
10.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: helyi termékek, hungaricumok a vidékfejlesztésben
	TE A helyi termékek/hungaricumokban rejlő lehetőségek

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tervezés				Kódja:	GT_AVIN029-17
		angolul:		Business planning					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szöllősi László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Vida Viktória Dr. Kovács Krisztián		beosztása	adjunktus adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A végzett hallgató ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.

Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.

Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit, a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.

Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.

Képesség:

A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.

Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.

Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni adott vállalkozás indításához, fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert.

Attitűd:

A végzett hallgató nyitott a mezőgazdasági vállalkozások menedzsmentjére.

Videkfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra, érdeklődik az innovációk iránt.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató a termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.

Videkfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Üzleti terv leadása; Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben találhatók, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a e-mail címre történő elküldéssel teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 25 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 65 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A zárthelyi dolgozat egyszer pótolható, amelynek időpontja a szorgalmi időszak végén kerül meghatározásra. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 50% feletti teljesítmény).

Ponthatárok:	0-45	(1)
	46-57	(2)
	58-68	(3)
	69-79	(4)
	80-90	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése;
	TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló;
	A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;
	TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
	Iparági elemzés;
	TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
	Termék, szolgáltatás bemutatása;
	TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
	Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
	TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
	Marketing terv;
	TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés;
	TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.

	Pénzügyi terv;
	TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.
	Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;
	TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és scenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: alul-felül 2,5 cm, jobboldalon 2 cm, baloldalon 3 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan, a gyakorlatvezető e-mail címére történő elküldéssel teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls);

A tantárgy neve:		magyarul:		Projekttervezési ismeretek		Kódja:	GT_AVIN041-17	
		angolul:		Project Management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Nagy Adrián Szilárd		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a projektmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb projekt menedzsment folyamatokat (kezdeményezés, tervezés, végrehajtás, követés és felügyelet, zárás). A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket.								
A kurzus elvégzése révén a hallgatók képesek lesznek arra, hogy:								
- a vállalkozás stratégiájával összhangban projekteket generáljanak,								
- kialakítsák annak struktúráját,								
- idő-, erőforrás- és költségterveit,								
- projektcsapatot hozzanak létre és irányítsák azt								
- megtanulják a projektet kontrollálni valamint az elért eredményeket ellenőrizni.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Alapvető projektmenedzsment ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a fontosabb projektmenedzsment módszereket.

Képesség:

Képes egy vállalkozás stratégiájával összhangban projektet generálni.

Képes kialakítani egy projekt strukturáját.

Képes szakmai ismeretek szintetizálására.

Attitűd:

Projekt szemléletben tud gondolkodni.

Érdeklődő és nyitott hozzáállású.

Autonómia és felelősség:

Korrekt és becsületes szakember, aki mindig a legjobb tudása szerint dönt.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A projektmenedzsment sajátosságai, alapfogalmai. A projekt ciklus és szervezet. Projektmenedzsment folyamatok. Projektintegráció menedzsment. Projektterjedelem. Projektütemezés. Projektköltség menedzsment. Projektemberierőforrás-menedzsment. Projektkommunikáció és beszerzésmenedzsment. Projektérintett menedzsment. Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége. Pályázatok készítése és menedzselése. Pályázatok értékelése és ellenőrzése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Önálló esettanulmány kidolgozása és prezentálása

Értékelés

Gyakorlati jegy

A gyakorlati jegybe 30-70% arányba beleszámít a kis csoportban elkészítendő és beadandó projektterv és a zárthelyi dolgozat eredménye

Kötelező szakirodalom:

Eric Verzuh: Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.

Project Management Institute: Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013.

Ajánlott szakirodalom:

Görög Mihály: Projektvezetés, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Görög Mihály: A projektvezetés mestersége, AULA Kiadó, Budapest, 2007.

Görög Mihály: Általános projektmenedzsment, AULA Kiadó, Budapest, 2007.

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét
	TE*
2.	Bevezető előadás, követelményrendszer ismertetése. Alapfogalmak
	TE
3.	Projektélelciklus és szervezet
	TE
4.	Projektmenedzsment folyamatok
	TE
5.	Projektintegráció menedzsment
	TE
6.	Projektterjedelem menedzsment
	TE
7.	Projektütemezés menedzsment
	TE
8.	Projektköltség menedzsment
	TE
9.	Projektemberierőforrás-menedzsment
	TE
10.	Projektkommunikáció és beszerzés-menedzsment
	TE
11.	Projektérintett menedzsment
	TE
12.	Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége
	TE
13.	Pályázatok készítése és menedzselése
	TE
14.	Pályázatok értékelése és ellenőrzése
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Emberi erőforrás menedzsment		Kódja:	GT_AVIN028-17	
		angolul:		Human resource management				
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Órások				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurszus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.

Képesség:

A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.

Attitűd:

Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az emberi erőforrás menedzsment / EEM / fogalma, célja, funkciói; Az emberi erőforrás menedzsment befolyásoló tényezői, Az EEM fontosabb fejlődési jellemzői; Új trendek, orientációk az EEM-ben; Az EEM-rendszer tervezése; A munkaerőigény meghatározásának szempontjai, módszerei; A munkakör-elemzés, a munkakör-tervezés, a munkakör-értékelés, céljai, módszerei; Stratégiai választási lehetőségek az alkalmazásnál és a belső erőforrás biztosításánál; A munkaerő felvételének folyamata: a toborzás /belső, külső /, kiválasztás; Motivációs elméletek; Ösztönzési rendszerek a szervezetekben; Teljesítménymenedzsment, teljesítményértékelés; A munkaügyi kapcsolatok rendszere; A kollektív tárgyalások szervezése, alapelvei; A munkavédelem és az EEM kapcsolódása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.

Értékelés

írásbeli vizsga, pontozásos rendszer

ÉRDEMJEK:

0–60%	ELÉGTELEN (1)
61–70%	ELÉGSÉGES (2)
71–80%	KÖZEPES (3)
81–90%	JÓ (4)
91–100%	JELES (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100
Karoliny M-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2010.
Hajós L. – Berde Cs.: Emberi erőforrás gazdálkodás, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2009.
Dajnoki K. – Berde Cs. (szerk.): Humán erőforrás gazdálkodás és vezetés. Szaktudás Kiadó, Budapest, 2007.
+ előadás anyag

Ajánlott szakirodalom:

Berde Cs. – Dajnoki K. (szerk.): EsélyEgyenlőségi Emberi erőforrás menedzsment, Campus Kiadó, Debrecen, 2007.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.
2.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
3.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségiEmberiErőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; EEM információs rendszer kialakítása
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység méréseire, elemzésére szolgáló mutatókkal, az emberi erőforrás információs rendszer fejlődését, a gyakorlatban alkalmazott rendszerek sajátosságait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Speciális térinformatikai ismeretek				Kódja:	GT_AVIN011-17
		angolul:		Applied GIS					
Vidékfejlesztési agrármérnök BSc									
Felelős oktatási egység:				DE MÉK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	Gyak.jegy.	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Tamás János		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A tantárgy célja a hallgatókkal megismertetni a térinformatika alapfogalmakat, az adatgyűjtési és adatintegrálási megoldásokat. A hallgató a tárgy teljesítése során megismeri a térinformatikai rendszerek regionális területfejlesztési és területrendezési vonatkozásait, a térbeli döntéstámogatással kapcsolatos fontosabb alkalmazási lehetőségeit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai és geostatisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat.									
Képesség:									
- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.									
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.									
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges térinformatikai (adatbázis kezelés, GIS programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.									
Attitűd:									
- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.									
Autonómia és felelősség:									
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.									
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

A hallgatók megismerik a térinformatika alapjait, valamint a GIS és a vidékfejlesztés összefonódó területeit. Primer adatgyűjtés, szekunder adatgyűjtés, térinformatikai vektoros modellek, térinformatikai raszteres modellek, adatintegrálás, objektum orientált modellek, döntéstámogatási modellépítés, döntési bizonytalanság és kockázat fogalma és kezelése, környezeti kockázatértékelés, geostatisztikai alapfogalmak és vizsgálatok. Vidékfejlesztéssel kapcsolatos térbeli adatbányászat.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az előadásokon elhangzottak alapján kisebb csoportokban való önálló feladatmegoldások. Koncepcionális és fizikai GIS modellépítés.
Értékelés Az elsajátított tudás, képesség és attitűd ismeretében egy adott probléma helyes megoldása, illetve a feladatnak megfelelően döntéstámogatási lehetőségek leírása.
Kötelező szakirodalom: DeMers, M. N. (2008): Fundamentals of Geographic Information Systems. 4th Edition. John Wiley & Sons. 464 p. (ISBN: 978-047-012-906-7). Detrekői Á. (2008): Térinformatika. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 380 p. (ISBN: 963-19-5266-7) Tamás J. (2000): Térinformatika. I. és II. kötet. Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum. Debrecen. I. kötet: 292 p., II. kötet: 106 p. (ISBN: 963-927-410-0) Tamás J., Fórián T. (2008): Geoinformatics. Digitális Tankönyvtár. Debreceni Egyetem. Ajánlott szakirodalom: Maumbe, B., Patrikakis, C. Z. (2012): E-Agriculture and Rural Development: Global Innovations and Future Prospects. IGI Global. 1st Edition. 310 p. (ISBN: 978-146-662-655-3)

Heti bontott tematika	
1.	A földméréstan és geodézia tárgya, osztályozása. A hossz-, terület és szögmérés mértékegységei. A helymeghatározás alapelve. Síkrajzi mérési pontok és jelölésük.
	TE*
2.	Vízszintes síkrajzi mérések, vízszintes szögmérés. Terület-felvételezés (derékszögű és polár-koordinátarendszerben), hossz- és távmérés. Az országos háromszögelési hálózat.
	TE
3.	Szintezés alapelve, a szintezési ponthálózat. Alappont, hossz- és keresztshelvény szintezés. Területszintezés, a területszintezési adatok feldolgozása.
	TE
4.	Térképismeret (térkép, méretarány, térképek csoportosítása), magyarországi vetületi rendszerek, shelvénshálózat. Tereptani ismeretek
	TE
5.	Globális helymeghatározási rendszerek. Térbeli modellek, térbeli koncepciók.
	TE
6.	Vektoros adatmodellek használata a regionális döntéstámogatásban.
	TE
7.	Rassteres adatmodellek használata a regionális döntéstámogatásban.
	TE
8.	Műveleti lehetőségek a geoinformatikában. Geostatisztika és döntéstámogatás
	TE
9.	Távolság és költség típusú vizsgálatok. Adatok további elemzését szolgáló funkció, esettanulmányok.
	TE
10.	Távérzékelési adatok a regionális területfejlesztés érdekében
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Speciális térinformatikai ismeretek		Kódja:	GT_AVIN011-17	
		angolul:		Applied GIS				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szilágyi Róbert		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Herdon Miklós		beosztása	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja a hallgatókkal megismertetni a térinformatikai alapfogalmakat, adatgyűjtési és adatintegrálási megoldásokat. A hallgató a tárgy teljesítése során megismeri a térinformatikai rendszerek regionális területfejlesztési vonatkozásait, a térbeli döntéstámogatással kapcsolatos fontosabb alkalmazási lehetőségeit.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a vidékfejlesztési problémák azonosításához szükséges statisztikai és geostatisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási metódusokat.

Képesség:

Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.

Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait.

Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.

Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges térinformatikai (adatbázis kezelés, GIS programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.

Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.

Autonómia és felelősség:

Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékelési folyamatok irányítására.

Felelősséget vállal a szakvéleményben közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók megismerik a térinformatika alapjait, valamint a GIS és a vidékfejlesztés összefonódó területeit. Primer adatgyűjtés, szekunder adatgyűjtés, modellépítés, geostatisztikai alapfogalmak és vizsgálatok. Vidékfejlesztéssel kapcsolatos térbeli adatbányászat, adatvizualizáció.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán gyakorlati és teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlaton elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 15+15+40 pont= 70 pont gyakorlat.

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

0 - 60 elégtelen,
61 -70 elégséges,
71 -80 közepes,
81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Detrekői Ákos-Szabó György: Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Detrekői Ákos-Szabó György: Térinformatika, Nemzeti Tankönyvkiadó,
Dr. Sárközi Ferenc: Térinformatika. On-line tananyag.
http://www.agt.bme.hu/tutor_h/terinfor/tbev.htm
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

Végső, Ferenc (2010) Raszteres adatszerkezet. Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0027_TEI4/index.html
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Térinformatika fogalma, a valós világ modellezése, kapcsolódó tudományágak, térképek.
	Bevezetés, adatforrások kezelése
2.	Térinformatikai rendszer összetevői. Adatbázisok, szoftverek, hardver eszközök
	Publikus adatforrások kezelése
3.	Információs rendszerek, térinformációs rendszerek.
	Adatbázisok kezelésének alapjai 1
4.	Vonatkozási és vetületi rendszerek
	Adatbázisok kezelésének alapjai 2
5.	Elsődleges és másodlagos adatgyűjtési eljárások
	Haladó térinformatikai adatbázisok kezelése 1
6.	Raszteres és vektoros térinformatikai modellek.
	Haladó térinformatikai adatbázisok kezelése 2
7.	Hibrid térinformatikai modellek.
	Térinformatikai szoftverhasználat 1
8.	Térinformatikai adatbázisok.
	Térinformatikai szoftverhasználat 2
9.	Térinformatikai adatbázisok vidékfejlesztési, területfejlesztési feladatokhoz.
	Térinformatikai szoftverhasználat 3
10.	Műveleti lehetőségek a térinformatikai rendszerekben.
	Power Pivot használata
11.	Adatintegráció szerepe és feladatai.
	Power BI használata
12.	Adatmegjelenítés, publikálás.
	Önálló feladat egyeztetése, kiosztása
13.	Térbeli elemzések alapjai.
	Térinformatika a vidékfejlesztésben. Önálló feladatok bemutatása.
14.	Térinformatika az agrárinformációs rendszerekben.
	Önálló feladatok bemutatása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárinformációs rendszerek	Kódja:	GT_AVIN042-17
	angolul:	Agri-information systems		

Felelős oktatási egység:	Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Szilágyi Róbert	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	----------------------------	------------	------------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	Dr. Ráthonyi Gergely	beosztása	adjunktus
-----------------------------------	-------	-----------------------------	-----------	------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók

Információs rendszerek és szolgáltatások elhelyezése és tisztázása az agrár szektorban. Az elméleti ismeretek mellett a hallgatónak el kell sajátítani az információs rendszerek alapvető működési sajátosságait. A félév során a hallgatók megismerkednek az agrár információs rendszerek csoportjaival. A makro- és mikrogazdasági valamint primer és szekunder rendszerek fontosabb típusai mellett ismertetésre kerül az információ gyűjtés, feldolgozás és menedzsment információ igényének az alapjai.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek.

Képesség:

Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.

Autonómia és felelősség:

Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Információs rendszerek alapvetése, KAP és az információ, Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése, Piaci Információs Rendszerek, Információmenedzsment, Információs rendszerek az agrárgazdaságban, Tesztüzemi rendszer, Információs rendszerek fejlesztése, Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer, MEPAR, ENAR, Szakigazgatási információs rendszerek, Nyomonkövetés, Komplex információs rendszerek

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A oktatás félévi 5 elméleti előadásból és 10 gyakorlati órából áll. A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció valamint elektronikus jegyzet formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig elsődlegesen táblázatkezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg,

Értékelés

A vizsga pont értéke 100 pont, amely írásbeli (teszt, 30 pont) és szóbeli (20 pont). A gyakorlati feladat pontértéke (50 pont) a vizsga értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés).

0 - 59 % elégtelen,

60 - 69 % elégséges,

70 - 79 % közepes,

80 - 89 % jó,

90 - 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Kapronczai István, Szilágyi Róbert: Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0

Ajánlott szakirodalom:

Herdon Miklós: Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal (Szaktudás Kiadó Ház),

Herdon Miklós, Rózsa Tünde. Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest. Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. ISBN:9639935679

Heti bontott tematika	
1.	Információ és rendszerelmélet
	TE*Információs rendszerek alapjai
2.	Információs rendszerek alapvetése
	TE Információs rendszerek csoportosítása
3.	KAP és az információ
	TE Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése
4.	Információmenedzsment
	TE A management és a döntéshozók információ igénye
5.	Piaci Információs Rendszerek
	TE PAIR használata, elérhetősége, adatok elemzése
6.	Tesztüzemi rendszer
	TE Az FADN adatok elérése, elemzése
7.	Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer
	TE Az IIER feladatai, elérhetősége
8.	MEPAR – Alkalmazott térinformatika
	TE MEPAR elérhetősége, térinformatika alapjai
9.	ENAR – Nyomkövetés az agráriumban
	TE ENAR feladata, elérhetősége, az élelmiszer nyomonkövetés alapjai
10.	Információs rendszerek az agrárgazdaságban
	TE Mikro információs rendszerek alapjai
11.	Mobil Információs rendszerek
	TE Mobil technológia és az agrárium, adatgyűjtés, IoT
12.	Szakigazgatási információs rendszerek
	TE FrontOffice használata
13.	Komplex információs rendszerek
	TE Komplex információs rendszerek alapjai
14.	Komplex információs rendszerek
	TE Komplex információs rendszerek alapjai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vidék- és civilbiztonsági ismeretek				Kódja:	GT_AVIN043-17
		angolul:		Rural and civil security					
Vidékfejlesztési agrármérnök BSc									
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Dr. Horváth Péter		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a települések vonatkozásában fellelhető kockázatokat, a vidék- és civilbiztonságot veszélyeztető lehetséges emberi, természeti tényezőket, bűnmegelőzési eljárások alkalmazását, együttműködési lehetőségeket a rendészeti szervekkel.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a biztonsági alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a vidék- és civilbiztonságban résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.									
Képesség:									
Képes a vidék- és civilbiztonság területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.									
Attitűd:									
- Nyitott a vidék- és civilbiztonság és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.									
- A vidék- és civilbiztonsági kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.									
- Befogadó mások véleménye, a vidék- és civilbiztonság, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.									
Autonómia és felelősség:									
Vidék- és civilbiztonság vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a vidék- és civilbiztonság komplex rendszerével, az alapfogalmakkal, valamint Magyarország biztonsági környezetét, biztonságát fenyegető kihívásokkal. A kurzus elmélyíti az ismereteket, a katasztrófákat, polgári védelmet, víz-, talaj-, levegő-, élelmiszerbiztonságot, migrációs és virtuális veszélyeket érintő kérdésekben.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A képzés során előadások kerülnek megtartásra. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, szemléltetés, vita.

Értékelés

- Írásbeli kollokvium

Kötelező szakirodalom:

- Az előadások ppt anyagai
- **Hornycsek J.:** (2009): Polgári védelmi alapismeretek 1. Budapest, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemi Könyvkiadó, 188 p., 5-30. p., ISBN: 978-963-7060-66-3
- **Hornycsek J.:** (2011): A települési védelmi képességek a katasztrófa-kihívások tükrében, a települések katasztrófa-elhárítási feladatai, a végrehajtáshoz szükséges helyi védelmi képesség alapvető területei, azok kialakításának folyamata. „Biztonságunk érdekében” Oktatási- és Tanácsadó Tudományos Egyesület Budapest, 195.p. 25-32. p. ISBN: 978-963-08-2606-8

Ajánlott szakirodalom:

- **Ürmösi K.:** (2013): A biztonság, biztonság fogalma. Hadtudományi Szemle. Vol. 6. No. 4. 147-156. p., ISSN: 2060-0437
- **Szász J.:** (2000): A katasztrófák típusai, in: Szerk.: Dr. Hornycsek Júlia: Felkészítők könyve, BM OKF, Budapest.

	Előadás
1.	A biztonság értelmezése
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - globális
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - regionális
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - belső
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - katonai
	Civilizációs eredetű katasztrófák
	Természeti jellegű katasztrófa-veszélyeztetettség
	A települések polgári védelmi besorolásának szabályai I.
	A települések polgári védelmi besorolásának szabályai II.
	Víz, talaj, levegő, élelmiszerbiztonság
	A virtuális világ felhasználóinak veszélyei
	Biztonságpolitika és migráció

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Településfejlesztés- és gazdálkodási ismeretek				Kódja:	GT_AVIN023-17
		angolul:	Settlement development and management					
Vidékfejlesztési agrármérnök BSc								
Felelős oktatási egység:			Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Horváth Péter			beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a lakóközösségek kialakulását, a térszerkezeti folyamatokat, a helyi társadalmakat, Magyarország törekvéseit, az EU térképen való elhelyezkedését régiószinten, a helyi, regionális charták történeti fejlődését, a településfejlesztés alapelveit, jövőképét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Ismeri a településfejlesztési alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a településfejlesztésben résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
Képesség: Képes a településfejlesztés területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
Attitűd: - Nyitott a településfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Településfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, a vidék- és településfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.								
Autonómia és felelősség: Településfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a települések kialakulásával, osztályozásukkal, a városok és a falvak sajátosságaival. A képzés második felében a települések gyakorlati működésébe nyerhetnek betekintést a								

tanulók, elmélyíthetik ismereteiket a hazai településfejlesztés és üzemeltetés, településrendezés és településmarketing témakörökben.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A képzés során előadások, illetve gyakorlati órák kerülnek megtartásra. Az előadások témakörei és tartalmai kellő elméleti alapot szolgálnak a gyakorlati követelmények teljesítéséhez. A gyakorlatok teljesítése után a hallgató képes lesz önállóan települési adatok feldolgozására és értékelésére. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, tanulói kiselőadás, vita
Értékelés - Írásbeli kollokvium, illetve a megajánlott jegy feltétele, a két darab évközi zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatok min. 60%-os teljesítése esetén adható megajánlott jegy. - Az aláírás feltétele a gyakorlati képzés követelményeinek a teljesítése: prezentáció és házi dolgozat
Kötelező szakirodalom: - Az előadások ppt anyagai - Kőszegfalvi György, Loydl Tamás (2001): Településfejlesztés, ELTE Eötvös kiadó, Budapest - László Mária, Pap Norbert (2007): Bevezetés a terület- és településfejlesztésbe, Lomart kiadó, Pécs - Kovács Zoltán (2007): Népeség- és településföldrajz, ELTE Eötvös kiadó, Budapest Ajánlott szakirodalom: - Rechnitzer János (2007): Település és fejlesztés, KSZK ROP 3.1.1. Programigazgatóság, Budapest - Folyóiratfigyelés: Falu – Város – Régió, A falu, Területi Statisztika

	Előadás, gyakorlat
1.	A település fogalma, a települések osztályozása, a települések fejlődésének hatótényezői,
	A településhierarchia
	A város fogalma, várostípusok
	Az urbanizáció fogalma, értelmezése, az urbanizáció története
	A falusi települések jellemzői, a szórványtelepülések földrajzi jellemzői
	A településrendszer fejlődésének folyamata Magyarországon
	Tervezéselmélet
	A településfejlesztés cél- és eszközrendszere
	Településrendezés
	Településmarketing
	Fenntartható fejlődés
	A hazai településfejlesztés nemzetközi kapcsolódásai
	A prezentáció és a házi dolgozat témakörei és felépítései
2.	Hallgatói prezentációk

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Faluszociológia		Kódja:	GT_AVIN035-17	
		angolul:		Village sociology				
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szabados György Norbert		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a falu, mint településtípus sajátosságaival, történetével, társadalmával, problematikájával, és a kapcsolódó tudományos sajátosságokkal, kutatásokkal.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.								
Képesség: Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására								
Attitűd: Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére, Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.								
Autonómia és felelősség: Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul, Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A falu, mint településtípus fogalmai, története, kategóriái, társadalma, kortárs kutatásai és jövőképe								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.	
Értékelés	
kollokvium, zárthelyi dolgozat alapján értékelve.	
Kötelező szakirodalom:	
Fűrj Z. (2003): Az építés és a szabadság ott kezdődik, ahol a világ nem paraszt. Szöveggyűjtemény agrár- és faluszociológia tanulmányozásához. Debreceni Egyetem ATC AVK, Debrecen.	
Beluszky P. (2003): Magyarország településföldrajza. Általános rész. Dialóg-Campus, Budapest.	
Ajánlott szakirodalom:	
Erdei F. (1940):: Magyar falu. Athenaeum Kiadó, Budapest.	
Neményi Á. (2008): Faluszociológia. Múlt, jelen, jövő. Ábel Kiadó.	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a szociológiába-általános rész. Bevezetés a település szociológiába. A falu-fogalmak, kategóriák. A falu története I. A falu története II. Kutatások a faluszociológia területén. Falu és mezőgazdaság.
	TE*
2.	A falu és környezete. A falu és társadalma I. A falu és társadalma II. Falukategóriák. Falu és fejlődés, falvak az EU-ban.
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Versenyképesség fejlesztési ismeretek				Kódja:	GT_AVIN036-17
		angolul:		Business competitiveness development					
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Felföldi János		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Ványi Noémi		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék az üzleti környezet értékelését és a vállalkozások fejlesztési lehetőségének azonosítását. Továbbá értékközpontú fejlesztési szemléletet sajátítsanak el. Kiemelten foglalkozzon a versenykörnyezettel, a kapcsolódó üzleti környezettel és értékelésének filozófiájával. Megértsék versenyt, a versenyhelyzetet, a versenyző üzletág fogalmát, tartalmát. Képesek legyenek egy adott üzletág azonosítására, definiálására. Elsajátítsák az üzletág értékláncának elemzési módszerét. Felkészítse a hallgatókat a mindenkor gazdasági, piaci viszonyokhoz való alkalmazkodásra, a hatékony vállalkozás kialakítására és működtetésére.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Alapvető fogalmak és modellek ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.

Képesség:

Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával egy komplex gazdasági-társadalmi rendszer megragadására lesz képes. Egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a tágabb környezetre való szervezeti válaszokat illetően, de főképp a versenykörnyezet aspektusait illetően. A versenykörnyezet értékelése és szerepe a gazdálkodásban, az üzletág azonosítása, fejlődési tendenciák feltárása, az üzletági versenytényezők, az értéklánc és az üzletágelemzéshez szükséges képességek fejlesztésével ériük el, hogy képes legyen adott vállalkozás versenyhelyzetének, verseny pozíciójának értékelésére.

Attitűd:

A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki egy komplex rendszer megközelítéséhez. Ezen keresztül inspirálja a hallgatóságot az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.

Autonómia és felelősség:

A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is.

Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Értéklánc szemlélet, az üzleti környezet és befolyásoló tényezői, az értékteremtés és annak lehetőségeit, egy-egy módszerét ismerik meg a hallgatók.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Gyakorlatokon frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása mellett a tárgy témájához kötődően példák kerülnek feldolgozásra, miközben alkalmazzák is a tanultakat.

Értékelés

A félév elismerésének feltétele a határidőre és a formai követelményeknek maradéktalanul megfelelő, tartalmilag is értékelhető tanulmány önálló munkaként való elkészítése és leadása. A félév során elkészített tanulmány 1-5-ig terjedően értékelésre kerül. Ez az érdemjegy adja a féléves teljesítmény értékét. Értékelhetetlen tanulmány esetén a félév elismerését megtagadjuk.

Kötelező szakirodalom:

Michael E. Porter: Versenystratégia Iparágak és versenytársak elemzési módszerei Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993
Felföldi János: A mezőgazdasági ágazatok versenyképessége és fenntarthatósága: 5. fejezet pp. 90-134. in: Szűcs, I (szerk.) Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana : elméleti jegyzet Debrecen, Magyarország :DE ATC, 2013.

Ajánlott szakirodalom:

Felföldi J.: Makrokörnyezeti helyzetkép (1. fejezet); Termelői szervezetek létrehozása és működése (5. fejezet) in Felföldi János (szerk): Termelői értékesítő szervezetek a zöldség-gyümölcs ágazatban Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2005. ISBN 9639553549

Heti bontott tematika	
1.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban I.
	TE* makrokörnyezet ismerete
2.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban II.
	TE mikrokörnyezet ismeret
3.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban III.
	TE belső környezet ismerete
4.	Az üzletágelemzés
	TE elemzés szemlélet megismerése
5.	Az üzletágelemzés
	TE elemzéshez felhasználható adatbázisok
6.	Az üzletág azonosítása, fejlődési tendenciák feltárása
	TE azonosítás szempontjainak ismerete
7.	Az üzletági versenytényezők (5-tényezős modell) I.
	TE modell megismerése
8.	Az üzletági versenytényezők (5-tényezős modell) II.
	TE modell megismerése
9.	Az üzletági versenytényezők kibontása I.
	TE versenytényezőnkénti ismeretek
10.	Az üzletági versenytényezők kibontása II.
	TE versenytényezőnkénti ismeretek
11.	Vállalati értéklánc
	TE értéklánc szemlélet elsajátítása
12.	Az üzletági értéklánc
	TE értéklánc szemlélet elsajátítása
13.	Értéklánc elemzés
	TE értéklánc szemlélet érvényesítése
14.	Érték-elemzés
	TE termék és szolgáltatás értékének feltárása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vidéki Közösségfejlesztések		Kódja:	GT_AVIN037-17	
		angolul:		Community development				
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	-	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pető Károly		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Katonáné Dr. Kovács Judit		beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
előadások során és saját megfigyeléseken keresztül elmélyítsék a közösség és a társadalmi együttműködés fontosságát, a rendszerben való gondolkodást.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét.								
Képesség:								
Képes a vidékfejlesztés tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére. Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására. Képes szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.								
Attitűd:								
Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a térgazdaság sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják Együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak. Fogékony a hatékony önképzésre, ami segíti a szakmai munkája hátterét.								
Autonómia és felelősség:								
Végiggondolja és képviseli a vidékgazdaság etikai kérdéseit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Csányi Vilmos (2012) véleménye szerint, ha az együttműködés kultúráját sikerül kialakítani, és lesz néhány generáció, amely ezen szocializálódik, akkor nagyon jól működő „nemzetté”, kulturális közösségé alakulhat az Európai Unió. Megérteni és felismerni az egyén szerepét a közösségfejlesztésben. Körbejárni a közösségfejlesztés legfontosabb elméletei, módszertani kérdéseit, melyek mintegy megalapozzák a vidékfejlesztés sikerességét is.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, tudásépítés, kiselőadás, dialógus, esettanulmány, tréning, akciótanulás, gamification.

Értékelés

Személyes tanulási szerződés elkészítése, a kitűzött indikátorok ellenőrzése - 20 pont

Könyvesszé - Milyen üzeneteket/elméleteket/fogalmakat ismertet a szöveg? Hogyan lehetett/lehetne alkalmazni a bemutatott üzeneteket/elméleteket/fogalmakat? (Konkrét példán keresztül ismertetni a megértés mélységét és alkalmazás képességét.) - 40 pont

Esettanulmány – 40 pont

Érdemjegy:

90 pont és felette – jeles

80-89 pont – jó

70-79 pont – közepes

60-69 pont – elégséges

59 pont és alatta - elégtelen

Kötelező szakirodalom:

Katonáné Kovács J. – Bótáné Horváth N. (2012): Közösségfejlesztés. Elméleti jegyzet TÁMOP

Varga A. Tamás – Vercseg Ilona (1998): Közösségfejlesztés (Magyar Művelődési Intézet)

Ajánlott szakirodalom:

Senge, M., Peter (1998): Az 5. alapelv. A tanuló szervezet kialakításának elmélete és gyakorlata. HVG Könyvek

Covey S. M. R. –Merrill R. R. (2011): A bizalom sebessége. A rejtett tényező, ami mindent megváltoztat. Fordította: Bayer Antal HVG Kiadó Zrt. Budapest, 2011 ISBN 978-963-304-064-5

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a közösségfejlesztésbe, a közösségfejlesztés szerepe a vidékfejlesztésben
	TE* Mit tud, mit szeretne megtanulni a félév során – tanulási dokumentum elkészítése
2.	Ön-, társas-, szervezeti-, piaci – és társadalmi bizalom
	TE Esettanulmányhoz választott közösség kiválasztása
3.	Értékek, misszió, vízió vizsgálata a közösségfejlesztésben
	TE Önismeret
4.	Közösségfejlesztés mint szakma, mint mozgalom. Szervezeti formák. Életciklus vizsgálat.
	TE Szerepek tisztánlátása
5.	Közösségfejlettségéhez igazodó intézkedések (animációs, strukturális, konszolidáló)
	TE Tudja milyen fejlettségi szinten milyen eszközt érdemes használni
6.	Neo-endogén fejlesztés – határok nélkül
	TE Rendszerben való gondolkodás alkalmazása
7.	Közösség, lokalitás, kommunikáció
	TE Az aktív hallgatás és kérdezés elsajátítása
8.	Együttműködést segítő, aktivizáló módszerek
	TE A world café eszközének elsajátítása
9.	Viselkedési stílusok - közösségfejlesztés
	TE Saját viselkedési stílus megismerése
10.	Hálózatosodás, tanuló szervezetek, társadalmi innováció
	TE – A kollektív tudásra építkezés elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv I		Kódja:	GT_AVINNY1-17	
		angolul:		Foreign language I				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	4	gyakorlati jegy		német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	intézetigazgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Wiwczaroskiné Domonyi Renáta Valnerné Török Eszter		beosztása	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.

Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A TársalKodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszédok begyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9.

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6.

Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0.

Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgálóhoz. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2.

Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old, ISBN: 978 963 8621 16 0

Heti bontott tematika	
1.	Család: családi ünnepek, gyereknevelés, generációk Lakóhely: lakás: lakóhelytípusok, városi-falusi lét összehasonlítása, lakás felszereltsége, háztartási költségek
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása
2.	Tanulás: iskolatípusok, iskolai élmények, hagyományok, továbbtanulási tervek Munka: divatos szakmák, szellemi és fizikai munkák, munkák presztízse, munkanélküliség
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
3.	Telekommunikáció: mobiltelefon, számítógép, előnyök, hátrányok Szabadidő: hobbi, kisállatok tartása
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
4.	Sport és egészség: tömegsport, versenysport, sport és egészség, egészséges életmód, orvosi ellátás
	TE: Félév végi záródolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegen nyelv I				Kódja:	GT_AVINNY1-17
		angolul:		Foreign language I					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	0	Heti	4	gyakorlati jegy		angol	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	intézetigazgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Farkas János, Dr. Laczkóné Rácz Edit		beosztása	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit. angol nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A TársalKodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszédok begyakorlása , az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

- Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.:Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgához
- Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó:1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English.Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1.	Család 1. (gyermeknevelés, generációk) Család 2.(családi ünnepek) Lakóhely 1(.Lakóhelytípusok összehasonlítása,városi-falusi lét összehasonlítása) Lakóhely 2. (háztartási költségek, lakás felszereltsége) TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél megírása
2.	Munka 1.(munkák presztízse, divatos szakmák) Munka 2. (szellemi és fizikai munkák, munkanélküliség) Tanulás1. (továbbtanulási tervek, iskolai élmények) Tanulás 2.(iskolai hagyományok, iskolatípusok) TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. fogalmazás írás készségének az elsajátítása
3.	Szabadidő(hobbi,kisállatok tartása) Telekommunikáció(mobiltelefon, számítógép) Sport (tömegsport, versenysport, sport és egészség) Egészség (orvosi ellátás, egészséges életmód) TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok,
4.	Magyarország látnivalói, a célnyelvi ország megismerése, turizmus, kultúra, oktatás, éghajlat, gazdasági jellemzői TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.

*TE tanulási eredmények

tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv II				Kódja:	GT_AVINNY2-17
		angolul:		Foreign language II					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	0	Heti	4	kollokvium		német	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	intézetigazgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Wiwczaroskiné Domonyi Renáta Valnerné Török Eszter		beosztása	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra, idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.

Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A TársalKodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszédok begyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9.

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6.

Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0.

Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgáláshoz. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2.

Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old, ISBN: 978 963 8621 16 0

Heti bontott tematika	
1.	Szolgáltatások: javíttatások, fodrász
	Közlekedés: a közlekedés biztonsága, helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái,, autózvezetés
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása
2.	Utazás: utazási formák, úticélok, készülődés a nyaralásra
	Időjárás: környezetvédelem: környezeti ártalmak, környezetvédelem
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
3.	Bevásárlás: vásárlási lehetőségek és szokások, reklamáció, ajándékozás, reklámok
	Étkezés: étkezési szokások, éttermek, magyar konyha
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
4.	Ünnepek: nemzeti és családi ünnepek
	Magyarország: legfontosabb látnivalók, kulturális szokások
	TE: Félév végi záródolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:		Idegen nyelv II				Kódja:	GT_AVINNY2-17
	angolul:		Foreign language II					
Felelős oktatási egység: Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti		Heti	4	kollokvium		angol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	intézetigazgató
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:		Farkas János, Dr. Wiwczaroskiné Domonyi Renáta		beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit angol nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A TársalKodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszédok begyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

- Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.:Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgához
- Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó:1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English.Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1.	Szolgáltatások 1.(javíttatások, fodrász) Szolgáltatások 2.(postai szolgáltatások, tv, telefon,Internet) Közlekedés 1. (a közlekedés biztonsága és problémái) Közlekedés 2.(helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái, autóvezetés)
	TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti email megírása
2.	Utazás 1.(utazási formák) Utazás 2.(készülődés a nyaralásra, úticélok) Időjárás, környezetvédelem 1.(környezeti ártalmak) Időjárás, környezetvédelem 2.(környezetvédelem)
	TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. leíró fogalmazás írás készségének az elsajátítása
3.	Bevásárlás (vásárlási lehetőségek, és szokások, reklamáció, ajándékozás,reklámok) Étkezés(étkezési szokások, éttermek, magyar konyha) Ünnepek(nemzeti és családi ünnepek)
	TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, véleménykifejtő fogalmazás írás készségének az elsajátítása
4.	Nyelvtanulási motivációk, lehetőségek Magyarországon, külföldi tanulmányok és munkavégzési lehetőségek előnyei és hátrányai, interkulturális alapismeretek
	TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.

*TE tanulási eredmények